

کشانید که اگر بها بداست سخن ان او که بدینست ا گفتم از چه قبیل سخن ش را پسندیده اید؟ گفت همین که می گوید تعصب وطنی را ترک نمایید مثلا من در آینجا هستم اینجا وطن من است شما هم بفلان چاییاید آنجا و همان شماست گفتم اولاً بها ابدأ این حرف را نزده و این از حرفهای عبدالبهاء است که پیدا خود چسیانیده زیرا بهاء اگر هم مأمور غیر مستقیم اجانب بوده چندان با اینگونه تعالیمی که صورتاً امثال چنان عالی می پسندند آشنا نبوده ولی عبدالبهاء اخیراً میل و رضای خارجیها را شناخته و بجعل این سخن برداخته بود تازیاً خواه مبدع این سخن بهاء باشد یا عبدالبهاء اگر این تعلیم از تعالیم حسن است چرا شما در مملکت خودتان آنرا ترویج نمیفرماید؟ گویا مملکت را حق میدانید ولی برای همسایه؟ خواست بخلط مبعنی کند گفتم بینشید پیش از آنکه بغرب سفر کنم ممکن بود این فرمایشات شلموجب اغفال و فرب بمن شود چنانکه سالها شده بود و آلان هم موجب اغفال جمعی بهائی بی خبر شده که روح مطلب را نمیدانند ولی پس از آنکه بنده بغرب سفر کردم دیدم در همان مملکتی که شما از آنجا آمدیده ایدا گر کسی اینگونه تبلیغات کند بطوری که زمامداران شما احتمال بدهند که کمتر تأثیری خواهد بخشید و ممکن است یک عدد مردم طرفدارش شده دست از وطن خواهی بردازند بدون شبیه سرب بدهان آن مبلغ و گوینده می دیزند بلی هر وقت مانند شما مملو قدره عملاً بصلح گراییده والفاء وطنخواهی را از مملکت خودتان شروع گردید آنوقت میتوانید محسنات این تعلیم را بیان نموده دیگران را بدان تشویق نمایید چون سخن بینجا رسید حال آن شخص محترم گرگون شد وازجا جسته با تبسی آمده بخته بخشید فرمود: سیار خوب بازهم در ملاقات دیگر باهم صحبت خواهیم کرد ولی آن ملاقات تا کنون که پنج سال گذشته حاصل نگشته است در حالی که مدت‌ها در طلب من بود و بوساطه وسائل اعدیه هم را بچنگ آورده آندوسه کله را القافر مود! و چون آهن سرد بود از گوینده آن بتکرار صرف نظر فرمود.

اما آنچه را اشاره کردیم که عبدالبهاء با غلطهای فاحش و بی‌فلسفه یا از در مغلطه و سفسطه بیان نموده است از این قبیل است که در مجمع الالواح که بخط محب‌السلطان علی اکبر میلانی طبع شده بعنوان اینکه خطابه است حکم در یکی از مجتمع‌یین شبکا کو و واشنگتن امریکا اداء نموده مندرج است.

صورت خطابه عباس افندی

امروز در جمیع جهان افکار مادیه انتشار یافته - (تا اینجا که محل مقصود است ملاحظه فرمایید که) جمیع کائنات اسیر طبیعت هستند و در تحت حکم و قانون عمومی طبیعت حتی کائنات عظیمه یعنی این اجسام نورانیه عظیمه آسمانی با آن عظمت اسیر حکم طبیعت‌اند بقدر ذره از قانون طبیعت تجاوز نتوانند واز مدار خویش ابدآ انفکاک ننمایند و این کردار ارض با این جسامت و جمیع کائنات ارضی اسیر طبیعت‌اند حتی نباتات و حیوانات خلاصه جمیع کائنات کلیه و کائنات جزئیه بسلام و اغلال طبیعت محکم بسته ذره تجاوز نتوانند مگر انسان که مظہر و دیه ربانیه است و مرکز سیوحات رحمانیه ملاحظه نمایید که بقانون طبیعت انسان اسیر درندگان است ولی انسان درندگان را اسیر نماید انسان اعصار حاضر را بهجهه فرون آنیه میراث علم و دانش گذارد بقانون طبیعت اثر و مؤثر با یکدیگر هستند است به قدران مؤثر اثر مقوود اما آثار انسان بعد از ممات ظاهر و آشکار انسان مخالف قانون طبیعت شجر بی نمر بائمنماید انسان مخالف قانون طبیعت مسمومات که باعث ممات است وسیله حیات کند و در مقام ملاجیکار برداشتن کنوز ارض یعنی معادن را که بقانون طبیعت مکنون و مستور است ظاهر و آشکار مینماید انسان بقانون طبیعت ذیروح خاکیست ولی بقیه معنویه این قوانین محکمه طبیعت را میشکند و مشپر از دست طبیعت گرفته و بر فرق طبیعت میزند درهوا برواز مینماید بر روی دریا میتازد درزیر آب میرود انسان کاشف اسرار طبیعت است ولی طبیعت کاشف اسرار انسان نه و آن حقایق و اسرار را از حیز غیب برصده شهود مپاورد باشرق و غرب در یکدیقه مخابره مینماید این مخالف قانون طبیعت است صوت آزاد در آلتی حصر و جبس نماید و این مخالف قانون طبیعت است در مرکز خویش استقرار دارد و با معلمات بعیده مذاکره و مشاوره و مکالمه نماید و این خلاف قانون طبیعت است (تا پس از دو صفحه از این مکرات) با وجود این براهین واضحه چقدر انسان غافل است که بر سرش طبیعت کند و خود را بندۀ طبیعت شمرد با وجود این شخص خویش را فیلسوف عظیم داند سبحان الله این چه غفلت است این چه نادانی است الی آخر ما قال و در آخر خطابه ۱۰ اکتبر ۱۹۱۲ که در سانفرانسیسکو ادا کرده پس از

آنکه تمام این حرفها را تکرار نموده هی با الفاظ مکرره بی دریبی این قوانین را مشمارد دو پایان میگوید - بعضی از پرسورها و فلسفه میگویند که ما بهنایت درجه دانایی وفضل رسیده ایم ما بحقیقت آن حقایق بی برده ایم ما باسراز وجود بی برده ایم ما ماهیت جمیع اشیاء کوئی را فهمیده ایم چیز دیگر غیر از محسوس هیچ چیزی نیست ! همین محسوس حقیقت است و آنچه غیر محسوس است معجاز است ووهم ولایق فکر و ذکر نه عجب است که انسان بیست سال زحمت میکشد در مدارسی تحصیل میکند تا باین مقام میرسد که منکر غیر محسوسات میگردد ولی حیوان بدون زحمت گاو بدون تحصیل منکر جمیع مقولات بل گاو اعظم فیلسوف طبیعی است زیرا هیچ چیز غیر از محسوسات نمیداند واعظم فیلسوف است لهذا خوب است چنین فلسفه طبیعی بروند نزد حضرت گاو وفلسفه محسوسات از گاو یاد گیرند واز مدرسه او فارغ التحصیل شوند (انتهی) اولا از این آقا باید پرسید - اگر انسان بالفطره بر طبیعت حاکم است چرا انسان های قدیم محبط حاکم بر طبیعت نبودند ! چنانکه خودش در می لوح دیگرش که در ۱۲ ماه جولای ۱۹۱۶ در خانه خودش ادا کرده میگوید این فتوغراف این تلکراف ووو نبوده واز خصائص این قرن است ثانیاً استدعا از قارئین محترم میشود که این بیانات عبدالبهاء را کرا را مطالعه نمایند و در حسن یاقبع بیان او تعمق فرمایند ودر فلسفه عجیب او امعان نظر بکار بردند ودر حشو قبیح ومکرات وقیعه او بشکرند تا معلوم دارند که گوینده این کلمات نه اینکه مؤبد بروح القدس نیست بلکه از یک حکیم متوسط هم پالین تر است و اگر بگویند چرا او را با حکیم دریک مقام ذکر نموده رتبه حکماء را نازل وحق فلسفه را تضییع کرده حق بشما میدهم و من گویم بیاوه یک ادیب ونویسنده عادی هم نیست بعلی که ذیلا ذکر میشود .

۱ - اینکه هیچ ادب کامل بلکه هیچ نویسنده غیر کامل اینقدر مکرات در کلمات خود ذکر ننموده حتی یک شاگرد مدرسه متوجه این عبارت را در منشآت خود نمیآورد (چیز دیگر غیر از محسوس هیچ چیز نیست !).

۲ - اینکه هر کس بوئی از علوم وفنون جدیده بنشاش روپنه این جمله را نمینویسد (صورت آزاد را در آلتی حصر و حبس نماید) زیرا این جمله بسیار عامپانه است این حرف یک آدم یسواقد بازاری است که گمان

میکند صوت آزاد را در این گرامافون جیس و حصر کرده‌اند. این احاطه علمی افندی است که مانند ملل بی تمدن اروپا در دوازده قرن پیش سخن رانده. هنگامیکه ساعت مشهور را هرون الرشید نزد شارل فرانسه فرستاد و دیدند سر ساعت در پیچه باز شده سوارانی بیرون آمده چکش میزند و وارد شده در می‌بندند گمان کردند که واقعاً ارواح یا اجسام متغیر که در این ساعت سکنی دارند حتی گفتند شیاطین را در این ساعت جیس کرده‌اند و میخواستند ساعت را شکسته شیاطین را بدست آورند ولی سفیر ایطالیا که مدتها در شرق بوده و صنایع و علوم مشرقیان را دیده بود مانع از آن کار شده گفت این از راه علم و فن درست شده و مربوط به جیس شیاطین نیست. واگر بگوییم افندی تا این درجه بی‌علم نبوده و در این عبارت لغش ادبی در ادای سخن او حاصل شده باز هنوز نیست بلکه نقش از خلقی که نه تنها نقش مظاهر حق بلکه نقش در عالم خلق هم هست یعنی خلقی که بخواهد خود را مر بی و ربا آقلاً یک ناطق و نوبنده و ادیب و حکیم خوب معرفی نماید اینگونه سخن برایش نیست ۳ - اینکه هر کس دماغی از شراب حکمت و دانش ترکرده باشد بدین خشکی فلسفه نمی‌باشد خوب دقت فرماید که چه فلسفه خشک غلط بی اساس است که پرواز انسان را در هوا و رفتن او را با تخت‌البحری بزیر آب و شنا کردنش باکشته بر روی ذریعه منبع از غلبه بر طبیعت میداند و میگوید انسان ذیروح خاکی است ولی بقوه معنویه این قوانین را شکسته در هوا پرواز میکند لذا این در صورتی صحیح بود که انسان پر از بدنش بروید و با پر خود پرواز کنده با چنانچه او تصریع مینماید بقوه معنویه پرواز کرده باشد وای خوشبختانه نه طیاره پر و بالی است که بر خلاف طبیعت بشری از او رویده باشد نه بقوه معنویه است طیاره چوب است و آهن و مقوی و هیچ فرق ندارد با هodge که ساقین بر آن می‌نشستند نهایت آنرا اسب واستر بمنزل میرسانید و این را بزرین و نفط و قوه بخار. حتی اگر بال هم از بدن انسان میرست باز حرف افندی صحیح نبود که محیط و حاکم بر طبیعت است. ابدآ انسان حاکم بر طبیعت نیست بلکه از جماد و کوه و آفتاب و آسمان و زمینی که افتی میگوید که مقهور طبیعت‌اند انسان مقهور تر است زیرا انسان را یک مکرب ذره بینی از پا در می‌آورد. انسان را بلکه انقلاب طبیعت محو میکند انسان را یک حادثه طبیعت عاجز می‌سازد در حالتیکه اعیان طبیعیه چون کوه

وامثال آن مقاومت مینمایند انسان در مقابل زلزله هیچ علاجی ندارد و اگر علاجی پیدا کرد باز از خود طبیعت است اگر انسان حاکم بر طبیعت است چرا خود افتدی با اینکه ادعای انتساب بعواراء الطبیعه هم دارد وقتی که یگانه فرزنه دلبندش حسین افتدی دیفتری گرفت نتوانست خود را بر طبیعت حاکم ساخته شمشیر را از دست او بگیرد بر فرقش بنوازد؛ بلکه طبیعت چنان شمشیری برجگر گاه افتدی زد که تاموقم مرک خودش اثرش باقی بود. بلکه اگر انسان آنهم انسانی مثل عبدالبهاء که او را سر الله ومن اراد الله و دو سه ارش بالاتر از عرش و مالک عرش میدانند حاکم بر طبیعت است چرا در مرض موت ش هر دم بطرم و مت رتشیث کرد هر دم با عجیب‌سیون تمسل نمود و هر چه کوشید که بر طبیعت غلبه جوید با کمک اطبای حافظ و هر گونه دست و پاها‌ی دیگر بالاخره طبیعت براو غالب شد و خواهی نخواهی او را از اجهان برده جمعی را آسوده ساخت؛ نگوید همه انبیاء چنین بودند آری بودند ولای بغلط و اشتباہی که عباس افتدی تکلم فرموده آنان نفر موزده‌اند «که انسان حاکم بر طبیعت است» فرق در همین است.

از همه عجیب‌تر اینکه می‌گوید چه قدر انسان غافل است که پرستش طبیعت کند و خود را بنده طبیعت شمرد! آیا کدام طبیعی پرستش طبیعت کرده و کدام آدمی بنده طبیعت شده؟ این حرف افتدی هم عامیانه و باز از بست مانند عوام گمان کرده که طبیعیون کسانی هستند که بجهای خدا طبیعت را عبادت می‌کنند!

۴ - اینکه هیچ آدم یاوه گونی سخن بدین زشتی ادا نکرده فلاسفه را گاو خطاب نمی‌کنند برخلاف عباس افتدی که دشنام باین زشتی را در حق حکماء و فلاسفه روا داشته هی بتکرار نالازم می‌گوید پس فلاسفه گاوند؛ شگفتاز که اغنام نمی فهمند دشنام کدام است و هر دم می‌گویند هلان در منش آت خود دشنام داده؛ و نمی‌گویند کسی که پدرش اتباع و پیروان خود را اغنام (گوسفندان) خطاب کرده و دشمنان خود را ذتاب (کرک) چنانکه در کتاب اقدسش می‌گوید (و يجمع فيك اغنام الله التي تفرقت من الذئاب) و جای دیگر (ای اغنامن) و در جای دیگر (اغنام باید شبان هر بات را از ذتاب نامه ربان تمیز دهند!) و خودش فلاسفه که همان وسائل معالجه او را ایجاد کرده چیاره سیاره و ساخته اند آنها را گاو خطاب می‌کنند این چنین کسی اگر بگوئیم خودش را بقول هر بهای

مصر^۹ باید بهائم شمرد نه بهائی دویند دشنام داده و حال آنکه اگر این سخنان دشنام است دشنامی است که خودش ایجاد کرده عجب که این مردمان بی شرم بتمام مردم دشنام داده آیة الله نجفی را ذکر امام جمعه را رفقا (مار) و آقا جمال را کفتار خوانده و صدھا دشنام دیگر است که در کلمات خود بردم محترم داده حتی سلطان را در ردیف کلاب شمرده چون پکنفر شهامت کرده دشنامها یشان را بخودشات بر گردانیده نالهشان بلند شده که چرا فلانی دشنام داده ؟

بیری مال مسلمان چو مالت بیرونند * داد و فرید برازی که مسلمانی نیست بازی سخن دو طبیعت بود مانیگوئیم طبیعیون همان طبیعیون که بقول افندی بنتیه طبیعت شده اند ! و بقول ما آثار جو مانیه را از طبیعت میدانند لغرض و خطای ندارند . بلکه مامپ گوئیم حکمای طبیعی در قدرت نمائی طبیعت فعالی شده اند و آنها که از مأموراء الطبیعه غفلت کرده اند مانند عاشقانی هستند که چون غرق در مطالعه چمال محبوب خود شدند از زیبائی شاهد زیباتری غفلت می کنند یعنی از بس منهک در اسرار طبیعت شده اند از اسرار آلهه غفلت نموده اند ولی نیتوانیم گفت فلاسفه گاوند برای اینکه گوسفند میرزا نشده اند و نیتوانیم بگوئیم چون افندی گفته است که آنها گاوند پس گاوند چنانکه بهائیان می گویند و می خندند و فلاسفه را استهزاء می کنند خلاصه این بود مجملی از فلاسفه باقی افندی که چشمهاي بهائیان را خیره ساخته حتی هنوز یکی دونفر از نیم بهائیان متفلسفی هستند که پابند اینکونه خطابات شده هنوز هم در حق نگارند و بدینهند و هر جا توانستند بد گوئی و نفاق می کنند چه نیکو گفت .

در برابر چو گوسفند سایم در قفا همچو کرک آدم خوار
ولی امید است بمقاد اینکه گفته اند .

چون معما حل شود آسان شود .

توضیحات مازا بدقت مطالعه نموده که بفهمند آنچه را محبوب واقعی دیروزشان و منضوب ظاهری امروزشان بهم بافت فلاسفه نیست و سفسطه است و برای ایران جز خسروان حاصلی ندارد و دیگر دام از بی حقوقی مانزنه و تصدیق کنند که بی حقوق کسی است که ایرانی باشد و از بول ملت ایران بهره بخواهد و بستاند و در موقع خود بجای موافقت با مصالح مملکتش مخالفت کند !

* اینکه برخلاف فرموده آقای عبدالبہا انسان اسیر درندگان

خطا کار بود در اینجا صائب میشود اگر از مجموع این موازین هر یک که مدرک و مصحح خطای دیگری تواند بود اینرا فهمیده اند اول اچرا عبدالبها این را توضیح نداد و بدامن روح القدس بحالت ابهام چسبید و گذشت و نانیا همانطور که او با همین موازین ناقصه بالانفراد و کامله بالاجتماع اصل مسئله ذا تشخیص داد دیگر آن هم تشخیص داده و میدهند و بطلان ایشان را شناخته اند و میشناسند دیگر روح القدس در این میانه چه کاره است و الفاء موازین برای ایشان چه نمر دارد؟ و خوبست آقای شوقی افتدی که دیگر چکیده خدایی شده این مسئله را هم توضیح دهد که مقصود آقا از ذکر روح القدس چیست؟ و چگونه فیض روح القدس میزان معرفت اشیاء است.

اگر میگوید فیض روح القدس برای همه کس ممکن است و حتی اگر کسی بخواهد شیرینی و تلخی شکر و حنظل هم بشناسد مثلاً حس ذاته اش خطا کار است و باید به فیض روح القدس آنرا بشناسد بسیار خوب این برهان عجیب را توضیح دهند تا بفهمیم و تازه هم خواهیم گفت در این صورت وجود آقای بها و عبدالبها زیادی است زیرا همه کس از فیض روح القدس ادرالک حقائق مینماید دیگر ایشان چه کاره اند و چه از جان و مال مردم میخواهند؛ و اگر میگویند فیض روح القدس منحصر بخودشان و پدرشان و شماست باز هم میگوییم برای خود شماست دیگر چه کار بمردم دارید؟ مردمی که موازین ایشان ناقص و خاطی است و از فیض روح القدس هم بی بهره اند با چه قوه دسترس بمعرفت شما دارند و چه تکلیفی بوایشان است؟ شما که با روح القدس هم آغوشید همه چیز را بفهمید مردم هم که آشناei با او ندارند هیچ چیز نفهمند دیگر شما فهمیده از جان و مال مردم نفهمیده چه میخواهید؟ فعلیکم بالجواب یا وارت البهائیه والباب بزعم الاحباب.

اکنون از این موضوع بگذریم و شرح الواح واوران متفرقه و مبادی متشتته و مقتبسه ایشان را بمرحله سوم معمول داریم و در اینجا همین قدر گوئیم که معاون همای در تألیفاتش که حضرات آنها را کتب آسمانی و حتی الواح متفرقه او را نیز آیات منزله میدانند اشخاصی مثل ملا علی اکبر ایادی ذر طهیه ان وزین المقربین در عکا بوده اند.

ولی معاون عباس افتدی در تألیفاتش میرزا ابوالفضل بود و چند تقریباً دیگر که اغلب آنها با برگشتنده یا پشیمان از کارهای خود شده در او اخراج شده اند.

ایام محمود و گوشنه نشین گشته با حال حسرت و افسوس از جهان در گذشتند
جز حاجی میرزا حیدر علی اصفهانی که فوق العاده محیل و مکار بود و با
وجود نداشتن عقیده تا آخرین نفس شریک این کمپانی بود و در واقع اغلب
مسائل علمی واستدلالی که آقای عبدالبهای آنها تثبت کرده مبتکر آن
میرزا ابوالفضل و میرزا حیدر علی بوده‌اند و کتاب دلائل العرفان و فرائنه
بنفسهم شاهد این مدعای است الا اینکه کتاب دلائل العرفان میرزا حیدر علی
هانند آثار عباس‌افتدی مخلوط و بی‌اساس است و کتاب فرائد میرزا ابوالفضل
را هم بیک جمله میتوان از اعتبار انداخت و آن جواب از سر او و دیگر
دیباچه آن کتاب است زیرا او خود در ابتدای کتاب شرحی مینویسد که تمام
محل متفقنه برایش که در آخر الزمان بواسطه طلوع دوییر اعظم عالم قمیص
جدید پوشد و جنگ و جدال مرتفع شود و آلات حرب به ادوات کسب مبدل
گردد؛ الى آخر ما قال. – و بطوريکه دیدیم بعد از طلوع باب و بهای
در عالم هیچیک از این شئون ظاهر نشد بلکه آلات جهنمه اختراع گشت
و بمراتب بیش از پیش جهان در خطر افتاد و کار بجهنم کشید و
همان صلح عمومی که از مبادی دیگران است و حضرات دست تصرف غاصبانه
بر روی آن نهاده خویش را مبتکر آن قلمداد میکردند و حتی عبدالبهای در الواح
اروپ و آمریک خود حسب العاده بوقوع آن بشارت داده (۱) مبدل بجهنمکهای
خانمان سوز گردید و هنوز (این و شتہ سر دراز دارد) پس استدلال
میرزا ابوالفضل استدلالی معکوس است و معلوم است که جز یک سلسله او هامی
که در مفر خودش رسوخ داشته و آنها را در میکرد آورده چیز دیگری نبوده
و او گویا در وقت نوشتن آن کلمات کمان میکرده است که همه اینها واقع شد
مگر آنکه بگوییم همانند استدلالات دیگر خود که هم‌اً قسمی از حدیث را
انداخته بقسمت دیگرش استدلال کرده است در این بیانات هم تعمید نموده
تام‌وجب اضلال شود و در هر صورت فرائد جزیک‌دسته تصنعت و ادله ساختگی
که فقط با مهارت علی و ادبی ساخته و پرداخته شده چیز دیگری نیست و فرقش
با کتابهای روسا، همین است که آنها لفظاً و معناهار دو مخلوط و مغالطه است
و فرائنه صور تا مر بوط و معنا مخلوط است و بالنتیجه هر دو نمره شجره تصنع

(۱) چنانکه در چند جامی گوید الحمد لله علم صلح عمومی بر پا شدم زده

باد که شلیک وحدت عالم انسانی بلند گردید!

عکس هیرزا ابی‌اس مولف دروغی مفاوضات

تقلب ابوالفضل

شاید بندگان خدا ! هگویند میرزا ابوالفضل چه تقلبی کرده است
جواب اینکه گذشته از ساخت و سازهایی که برای حضرات انجام داده شده‌اند
هم در همه‌جا بلباس‌های مختلف و انواع دور و نزدیک شده موده مثل اینکه عین
منشآت خودش را کرده بخارانوشه بوده است در مصر محل استشها در قرارداده

۱ - از جنک عمومی گذشتیم و صلحی ندیدیم و هم اکنون با جنک دوم
مواجهیم که صد برابر از اول بزر است و اینک سال چهارم است که بسب
جنک اروپا تمام مردم دستیار عذاب آورند پس اف بر آن ابلهان که دیدند
و می‌بینند که پس از صد و دو سال از ظلوع باب دنیا بکقدم بصلاح نزدیک
نشده و (هر دم از این باغ بری میرسد) باز خود را معطل این سخنان
بی‌غز کرده اند !!

میگوید شیخ فضل‌الله ایرانی در فلاں رساله‌چنین فرموده است ! و این معنی از کتاب دروالبهیه او نیز یافته می‌شود و نیز دکتر معتمدی که الان در طهران است گفت اورا در همدان دیدم که بنام ملا عبد‌الله خود را موسوم داشته بودو مهر و تسبیح در بغل گذارده بمحض اینکه یکی وارد می‌شد آنرا و قبله نهاده و با آن مواجه نشته و آنرا دیدم که نازه از نماز فارغ شده‌ام و من بدکتر گفتم کسیکه مولا یش خود را شخص سیاح معجولی و آنرا دکتر خود را مقاوم سیاح نام نهاد عجیب نباشد که مریدهم با او قدر اکند - بایه اقتدار عدی فی الکریم * و من يشایه ایه فما ظلم :

(شاهد قضیه)

آقا سید مسلم هر که چند سال قبل عید رضوان حضرات را اعزام کرد و مجلس آنها را برهم زد و صدر فریدنی مبلغ مشهور حضرات را تبیه نموداين آفاختکایت می‌کند که در سفر اسلام بمول میرزا ابوالفضل در کشتی باما همسفر شدو اور آنچه شناختیم روزی صحبت بیان آمد و در نزد من چنان اظهار تشیع کرد و از ائمه اثنی عشر سخن سرو داد که می‌گفتم از اودر تشیع ثابت قدم تری نیست فردای آن در نزد وقیق سنی من اظهار تسنی کرد و بعدی تمجید از خلفای راشدین نموده بود که آن سنی متوجه شده بود که آیا مسکن است شخص ایرانی باین درجه سنی متصحب باشد ؟ و چون شب این را برایم حکایت کرد در صدد تحقیق حالت برآمدیم معلوم شد میرزا ابوالفضل مشهور همین آقا است لذا با او از در صحبت بعنوان تحقیق وارد شدیم در ابتدا فحاشی کرد و حتی سخنانی گفت که مفهومش انتقاد از امر بهای بود و چون در معاشر تهای سوم و چهارم دید پسری از ما متوجه او نمی‌شود به تبلیغ ما پرداخت و کار را بعایی رسانید که گفته بش‌ما قول میدهم که تا سال دیگر چندین سلطان مقتدر در ظل این امر در آینه بقدری از نفوذ امر بهای تعریف کرد که هر شنونده محیر می‌گشت از هرجا سخن رفت از میلیون و کرور گفت و از هر فاضل و حکیم و فیلسوف و مقتدری دم زدیم اورا بغمز ولز بیهائیت چیزیانید و از مصر که محل اقامت خودش بود هزارها بیهائی هر ب و هیج می‌شمرد و اتفاقاً ما که بمصر در قمیم دیدیم از عرب سفر و از عجم هم عده بیهائی به بیست نفر نمیرسد و حالهم سی سال است که هنوز وعده سه سال میزبان امنقضی نگشته شاه و وزیر که سهل است امیر اطوارهای دنیا هم که بیکار نیستند مردمان ساده بلیدی هم که قبله می‌گفتند برویم ببینیم این حضرات چه می‌گویند دیگر نزدیک ایشان نرفته

آنها نی هم که در این مذهب بودند اند هر دو فرما بکنی دوتا با یکدسته دو دسته بر می گردند.

سخن برس مریز میرزا ابوالفضل بود که اگرچه در آخر هر شش پیشیان شده و سرآ بر گشته بود ولی در دوره حیاتش تلوں بهارلوں را چایز می شمرد برای پیشرفت مقصد خود و این دستور مولای او بود و باز باید گفت (اذا کلن رب الیت بالدف مولما $\ddot{\text{ح}}$ فشیمه اهل الیت کلهم الرقص) وقتیکه خود افتدی در عکا و حیفا اظهار تسنن کند و در مجتمع اهل سنت نماز اسلامی بجا آورد و اقتدا بمناسبت نموده شعبه را شنیده گوید و ادعای پدر خود را مخفی دارد بلکه منکر شود شببه نیست مرید نیز باید تابع مراد باشد و این دور وی میرزا ابوالفضل بجهاتی رسیده بود که در سفر آمریکا بکلی روی پرده افتاده یکنی از نویسنده کانه نوشته که فن این شخص ایرانی فقط اینست که کنجکاوی کرده عقیده باطنی طرف مقابل را بدست می آورد و فوراً با وهم عقیده شده بقدری تمجد از عقیده او مینماید که او از آنرا تن بصحبتش در دهد و اگر بهائی نمی شود اولاً مخالفت اظهار ندارد و همینکه مخالفت نکرد حضرات او را داخل سیاهی لشکر خود مینمایند و از عکس او با از سکوت او استفاده می کنند اگرچه تعریفی هم از او شان نکرده باشد.

بازگشت بتاریخ

از متن فرمان سلطان عبدالعزیز دانسته شد که دولت عثمانی کاملاً حضرات را به عنوان مفسد و شریر شناخته بود و داعیه مذهبی ایشان را داد و شیله مفسد و شرارت تشخیص داده بود و این بسی و واضح است که دولت هم معظم اسلامی که در آن موقع فساد و شرارت را در حضرات بعد کمال شناخته و تمیز داده بودند نمیتوان گفت بکلی از حقائق امور بیغیر بودند و اطلاعات واقعی فقط در نزد اشخاصی مانند عذو شعبان چکنگ فروش کاشانی و محمد رضای قزاد شیرازی و قاسم مسکر قمی و امثالهم بوده فقط لازم است که آنها هم اظهار اشان ساده و خالی از غرض نبوده و کمترین غرض ایشان مریدان باب و بیها حفظ مال و جان خودشان بود که بقول آفای نیکو بدام غول افتاده و هستی را بازدست داده بودند و چاره جز استقامت نداشتند. معمولاً بمحض فرمان سلطان عثمانی که در ۵ ربیع الآخر سنه ۱۲۸۵ هجری صادر شده در روز بیست و همان ماه و سال حضرات را از ادرنه که در کتب بهاء (ارض سر) تعبیر شده حر کت دادند و در آن موقع عباس افندی ۲۵ ساله بود

و بزرگترین معاون پدرش شده بود . از اغلب اوراق تاریخیه فهمیده شده است که عده شان در آن موقع هشتاد نفر بود که سی نفر را با ازل بقیرس فرستادند و پنجاه نفر با آنها بعکاگسیل دادند آن پنجاه نفر که با آنها بعکارفته اند امروزه باز همان پنجاه نفرند تقریباً یعنی آنها مرده اند و اولادشان هستند ولی زیاد نشده اند و اگر گاهی از یک خاندان بر عده افزوده باشد بعضی از آنها باطراف سفر کرده اند و بالاخره مریدان یا صاحبایه خص که به (طائفین حول) تعبیر شان میکنند حالاهم مثل آنروز پنجاه نفر بیشتر نیستند وهم ایرانی و چشم و گوش بسته یعنی در اینمدت شصت سال علی الاتصال رو ساء مواطن بوده اند که این گوسفندان بیدار نشوند و بعد از هر سال یکی دو نفر شان یا قهر میکنند بادشمن میشوند یا بدسته میرزا محمد علی ملحق میگردند . و حضرات برای بازگشت هر یک چه تشیفاتی مینمایند و چه تدبیر هائی میکنند و این رویه دائم در عکا و حیفا و بیروت ومصر ادامه دارد در عکا - بیست نفر - حیفا - سی نفر - بیروت ۱۷ نفر - مصر ۲۵ نفر و بالاخره در همه آن حدود در حدود یکصد نفر بهائی زاده ایرانی در تحت نظر رئیس باید اداره شوند در جزوی و کلی حتی کسب و کار و ازدواج وغیره با جازه رئیشان باشد و مضمون است که چهار سال قبل احمد نامی از مریدان ثابت قدم شوقي افندی صبح آمد درب خانه و پاره سخنان عرض آمیز گفت رفت و پس از چند ساعت خبر رسید که آلت رجویت خود را بریده است !، بعد او را بمرتضخانه برداشت و معلوم نشد یعنی نگذاشتند کسی بهم مدد که علت این کار چه بوده ؟ عاقبت هم پس از مدتی معالجه نتیجه حاصل نشد و همان احمد که درین مردم بالعن مسخره آمیزی مشهور شده بود باحمد (آلت بریده) از جهان در گذشت .

مقصود این بود که بعضی از مردم گمان دادند که حضرات در آنجا تبلیغاتی کرده و قسمت عمده اهالی را بین خود درآورده اند در حالتی که در اینمدت شصت سال خدائی این میرزا خدای از چهاردهوارخانه خودش تجاوز نکرده بقول پسر عمیدالاظهای رشتی در حیفا گفته بود عباس افندی خدای توی خانه خودش است خدای بیرون که نیست تاز او اندیشه کنیم راستی هم چیز غریبی بود وقتی که دو ساعتی شب در درون اطاق برده ها افکنده میشد حکایت پابوسیدن مریدها بود و نعمات انشی الله بهما و یا عبودیت و رقیت عبدالبهای که مفهوم آن هم الوهیت بهما است اما همین که آقایان از درون

آن اطاق بیرون میآمدند حتی در صحن خانه شان خیری از خدایی نبودو هر کس هم وارد نمیشد و لومریدنابت قدم نباشد تعظیم و تکریم و زمین بوسی کند و باشد مثل آدم باشد و سلام کند و حرف نزند و برو و دعوب کارش ولی در کوچه ایستادن و حرف زدن و سلام کردن هم متوجه بود و هنوز هم تقریباً همان بساط است. و این بساط را عباس افندی در عکابرای پدرش پهن کرد. یعنی در اوائل که تا چند سالی کار سخت بود و بضمون همان فرمان که خوانده شد ذوق العاده مأمورین عثمانی برایشان سخت میگرفتند و گاهی لوحی اگر به آمینوشت برای مریدان ایرانش باکمال اختیاط و اختفا بود و خیلی بازحمت آن را بیرون میداد و هر وقت هم گیر میانه تادبعاشا میزد و هزار دلیل میترشد که از من نیست ولی از دور بعضی از اتباع ساده لوحش که عده شان هم خیلی کم بود تصورات دیگر داشته گاهی یکی - از مریدان او با هزار فحست خود را بعکا میگرفت و با موفق نمیشد که یکدفعه هم جمال مبارک یاناصمارک را ببیند و مایوس بر میگشت و اگر هم در دلش شک در خدایی میرزا کرده یا یقین بر غیر خدایی او نموده بود نمیتوانست بگوید زیرا اصل ااسم عکابقدی ناپاک بود که اگر آنرا برف بار میآورد دیگر نجاتی نداشت لهذا از همه کس مستور میداشت تا در میگذشت و این معنی از شرح استنطاق محمد حسین عطار قزوینی پدر دکتر یونس خان در حبس نایب السلطنه که رساله مخصوص است و مهام در کواکب الدریه درج کرده ایم بخوبی فهمیده می شود جز اینکه فرزند و بستگان آنشخص که معزمانه آگاه بودند که پدرشان تاعکارفته تصویر میگردند که او خیلی چیز های بد و حقائقی فهمیده و بالاخره اینها متدرج را اثر آن تصویر داخل گله گو سفتان میرزا میشدند و او همانی چند در قلبشان رسوخ کرده در اینجا پائند میشدند.

باری تا مدتی حال حضرات در عکا بدان منوال گذشت تا آنکه در سلطنت و سیاست عثمانی تغیراتی بیداشد و ترتیب امور حضرات هم صورت های دیگر بخود گرفت و چنانکه گفتیم عباس افندی هم بمدحت پاشا و دولت عثمانی نوشه سپرد که در خاک عثمانی هیچگونه تبلیغاتی نکنند و از آن پی بعد راه آمد و شد مریدان را باز کردند و بساط خدا بازی در درون اطاق های اندر و نی بقوه تدبیر یا تزویر افندی منبسط گردید

بوق و متشا یافعل مایشا شد؟

از این تیریا عنوان عجیب تعجب خواهید کرد و شاید این تعجب شما

از مطالعه شرح ذیل هم رفع نشده بلکه بر تعجب بیغزائید ولی حقیقت را باید گفت.

من نمیدانم بوق و منتشر و پوست تخت درویش و تبرزین و تسبیح هزار دار و تاج درویشی دراز (از ترمه کشمیری) با سنگ سفید بزرگ یا لعل سفیدی که بر بالای آن تاج قرار گرفته و جبهه گشاد عجیب و چندتاه صد و صله هیکل و غلیان نارجیل و بعضی دیگر را که فراموش کرد ام و همه را خودم در اطاق خاص بها دیده ام از کی و کجا و بچه عنوان بحسبت میرزا خدای نوری آمده؟

همین قدر میدانم در سال ۱۳۲۵ هجری که من ۱۸ روز در عکا بودم یکدفعه عباس افندی را در اطاقی دیدم که یکی از مامورین عثمانی را در آنجا میپذیرفت و من طوری رسیدم که نتوانست مرا جواب کند و اجازه ورود داد و دیدم آن اطاق تمامش پربود از اینگونه اسباب و بالاخره باستثنای فرش و صندلی مبل وزینت در و دیوار آن عبارت بود از همان اشیاء که ذکر شد و چون مامور مذکور رفت عباس افندی گفت جناب میرزا عبدالحسین اینها آثار جمال مبارک است که در سلیمانیه بدرویش محمد مشهور شده بودند و ما محض حکمت؟ این آثار مبارک را در آنجا ضبط کرده ایم . اگر بدانید رمامورین عثمانی چه قدر بر جمال مبارک ساخت گرفتند ولی قدرت جمال مبارک را به بینید که بوسیله بوق و منتشر خدای یافع مایشا شدند .

باری شطری از این ترهات بر قالب زد ولی آنچه باید بفهم فهمیدم آری فهمیدم که نه تنها میرزا ابوالفضل ملا عبدالله میشد جمال مبارک هم در رویش محمد شده است . عباس افندی هم شخص سیاح مجہول شده نه تنها میرزا ابوالفضل بفرمایشات شیخ فضل الله ایرانی استشهاد کرده عباس افندی هم بمندرجات مقاله شخص سیاح استشهاد نموده است نه تنها میرزا ابوالفضل مهر و تسبیح میگذاشته و در حضور واردین تظاهر بنماز میکرده میرزا خداهم بوق و منتشر میزده و در حضور هامورین عثمانی به مرشدی در اویش تظاهر میکرده و عباس افندی هم بترویج تسنن در جامع مسلمین نظر انداز می نموده و بس خنده آور بلکه خجالت آور است که این خدمه هود و روتی را بقدرت نمائی تعبیر کنند و بگویند بها بوسیله بوق و منتشر یافع مایشا شد اما اگر تعز من شاء راقافیه بوق و منتشر آورده بود نامناسب بود .

امور تضییح السفهاء منها و یکی من عواقبها اللبیب

دین داشی و لوطنی گری - یا خیک پر از باد
 یادش بخیر صبحی (۱) بود یکنی از رفقا در خانه ای میگفت ماهر
 قدو بالواح و سخنان عباس افندی نظر میکنیم می بینیم همه حکایت از
 داشی و مشدی گیری و لوطنی بازی بوده . در هر لوح رجز میخواند که ما
 چه قسم بر عمو و برادر خود غلبه چشیم فلان خصم خود را چگونه ذلیل
 کردیم گاهی لاشه خود بینیش گرم شده بسلامطین طعنه میزد (ولی آهسته
 در پس اطاق) گاهی بعلماء طعنه میزند قوله (این آخوند های یقه چرکین
 چگونه میتوانند با ما مقاومت نمایند !) گاهی از معاشقه شاهزاده خانمی
 که در طهران با پسر عمش میرزا علی اکبر نام نوری داشته حکایت میگند
 که شاهزاده خانم چطور میرزا علی اکبر را بمنزل خود دعوت میکرد و با
 او هم آغوش میشد و میرزا نصرالله نامی که عوضی بمنزل خانم رفته بود
 چگونه مغضوب خانم شد ؟ و خانم میگفت خاک بر سرت کنند تو عوض میرزا
 عنی اکبر نوری آمده میخواهی رقیب او باشی ؟ و گریز میزد که به آقامجال
 بروجردی بگویند تو میخواهی هم چشمی با جمال مبارک کنی ؟

گاهی میگفت دولت روس برای ایران فکری دارد دولت انگلیس
 هم فکری دارد ماهم فکری داریم ! و باین حرفاهاي بی معز مشدیانه سر
 گویستان خود را میگردند و آنها هم تصور میگردند که واقعاً او یک فکر اساسی
 کرده و فرد است که مثل امور ایران را بتعالیم خود منقلب خواهد کرد و در
 سایه مراحم خود ایران را بهشت برین خواهد ساخت (چنانکه گفته است) ولی
 ماهر قدر در حال و مقال او دقت کردیم جز خیک پر از باد که چون روزنی
 به مرساند آن هیکل به آن عظمت پوست خشکیده خواهد شد چیز دیگر
 نمیدیم . و حتی از سخنان اخلاقی او هم چز لفظ و هیاهوی بی حقیقت
 اثری نیافتنیم .

بر گردیم بختار خود

مقدمات سابقه بنا فهمانید که دوری از ایران و بیخبری مریدان و
 ساخت و ساز روسا با اشنانیان راجع بتبلیغ نکردن در آنجا سبب شد که بساط
 خدائی بها منبسط گشت و بایی زاد کانی که راه بجهای دیگر نداشته راه
 مکاتبه وارتباط با حضرات بدان سو شتافتند و یکی از جمل ملته

(۱) مقصود فیض الله صبحی است .

این بود که چون مسافری وارد میشد قبل ایکنندن فر از اخوان و اولاد و اصحاب بها اورا ملاقات کرده دل بدلش میدادند تا شطری ادرس گذشت حضر یاسفر خودرا باز میگفت و همه را شبانه بسم میرزا خدامیرسانیدند و میرزا خدا یادن است نموده مطالعات خودرا انجام میداد که کدام از آن حرفها قابل است که او فردا در حضور این مسافرتازه وارد مطرح نماید و در اطرافش سخن گوید و یا اوح نازل کند و چون مقدمه درست میشد فردا مسافر را بار حضور میدادند و در همان خلوت خانه که جز خدا و بنده اش کسی نبودن زول لوح یاسخن سرائی شروع میشد و مرید بعضی از قضایای مر کوزه در ذهن خود را در آن سخنان تلویحیا یا تصویریحا باز میجست و فوری در مسافرخانه زبان گشوده از معجزه و غیبگوئی مولای خود حرفها میزد و بالجمله بایک دسته از اوهام را سخن در ذهن خود بایران بر میگشت و در هزار مجلس آن اوهام را نشر میکرد تا اتفاقاً یکی هم بهدف خورده یک ساده اوح دیگری مثل خودش بمضامین لوح میگراید.

مجملاباین زویه بایها بطور اکثر با متوجه شدن جز کسانیکه در نصوص باب رسوخ تامی و در وصایت ازل عقیده جازمی داشتند آنها نگرانیدند بلکه هم مخالفت کردند و در حقیقت میتوان گفت ازلی در مقامی صاف و ماده تراست و در مقامی بصیرتر اما صاف و سادگی ازلی از اینجهت است که گمان کرده است هرچه راهبگفته است صورت خارجی پیدا خواهد کرد و بهایان مردمان خانقی هستند که با آن شریعت آسمانی و حافظ آن (ازل) خیانت و زیده اند. اما بصیرت ایشان از اینجهت است که عجالتنا اگر با آن مهدی جعلی دل داده و اورا باور کرده اند این میرزا خدای جعلی را شناخته باطاعت او نپرداخته اند بس باید گفت اگر فی الحقيقة ازلی معتقدی وجود دارد کسی است که بک فریب خورده و بهایی حقیقی کسی است که دو فریب خورده است و از آنطرف هم ازلی متظاہری که معتقد نباشد دیسه و حیله اش یک لطمه بعثیثیات ایران میزند که همان لطمه مذهبی است ولی بهای دیسه کار دولطمه میزند - لطمه مذهبی - ولطمه وطنی واینکه من از لیها را رها کرده از بهایی تعقیب میکنم فقط برای همین است که گذشته از اینکه از لیها مدبیست بساط تبلیغ و دکان داری را برچیده اند بعلاوه آنها دشمن وطن نیستند زیرا در تعالیم باب واصل الغاء وطنیت نیست ولی در تعالیم بها وطنخواهی بنصوص صریحه الغاء شده و حتی باطننا بهایان باقیه وطن پرستی

بی نهایت مخالف و بیوسته در صدد تحریب آن هستند تا بحدیکه (لیس الفخر لمن بحسب الوطن) را که بیان خادعانه به است صریحاً استدلال میکنند و سخن عباس افندی را که کره زمین وطن واحد است منشأ عقیده خود قرار داده مردم را بآن دعوی مینمایند.

کفته آید در مقام دیگری این سخن را ترجمه پهنانوری

با زهم حاجی امین و امین امین

و با یادداشت که بزرگترین چیزی که این مذهب را تأسیس کرد وجود واقعات حاجی ابوالحسن اردکانی بود که امین حقوق است و در بین حضرات بعاجی امین معروف است زیرا او در ادرنه بهار ادید و ساخت و ساز و قرار داد کرد که جنبه مالی این مذهب در دست او باشد و هنوز کتاب اقدس آن شده نشده و مال الله تبارک نگشته بود که او در ایران شروع کرد پول گرفتن از بایها و چون چند فقره و جوهرات بعکا رفت دهان حضرات شیرین شد و محکم بدامان دین سازی چشمیدند و اینجا است که شرکت حاجی امین هم در دین بهاء ثابت میشود و او حق دارد که از رو سا اطاعت نکند و برای مخالف رو حانی که حضرات آنرا لازم لاطاعه میدانند فاتحه نخواند چه او خود میداند که زکن اعظم این را اساخته که هر روز دروغی کفته و پولی گرفته بعضی را صرف مفاسد اعمال و اخلاق و مهمل کاریهای خود کرده و قسمتی هم برای رؤسا فرستاده. به این هم اورا بقدر رؤسا یا کمی پائین تر احترام میکنند و میدانند که با قدام او این دین ساخته شده و پیشنهاد صدی نوزده مال الله را هم شاید او داده است که در کتاب اقدس منصوص شده و حاجی امین الیوم قریب صد سال از سنش میگذرد و فکری چز دریافت وجه ندارد مجملاً به این ساده که این حقه بازی را مذهب شناخته و تصور دارند که باقی مماند و عالمگیر میشود حاجی امین را مستحق هر گونه ستایش و تمجید نمیدانند و او را مانند رؤسا پرستش مینمایند ولی چون به عقیده من بهائیت باطل است و باطل هم بقاندارد و من بطور حتم میدانم که این مذهب یا پس از چند سال بکلی زایل میشود: یادو همین حالات‌های حاضر را میماند و مانند مذاهب باطله کوچک مستوره که صدها سال است در زیر پرده چند صد یا چند هزار نفر بآن متقدند از قبیل درزی مذهب و علی الله و امثال‌ها و هیچگاه نتوانسته اند عرض اندام کنند این مذهب مزخرف هم بهمین قسمها و با همین عده‌های محدود از مردمان پیشرفت صعود و نزول خواهد کرد در

اینصورت باید تمام لعن و نفرین و با اکثر از نفرینها را بهاجی امین مذکور تخصیص داد که باعث اینهمه فساد و خونریزی شده چه اگر او باین جدیت بجمع کردن پول و فرستادن برای غول اقدام نشوده بود این مذهب کثیف تاهیین پایه هم نمیرسید دیگر امین امین را تابیینیم بچه اندازه خود را مستوجب آن مقام خواهد کرد ؟ (۱)

یک پس گوئی خنده آور

بین بهائیان مشهور است که میرزا خدای نوری راجع به ادرنه که (بارخ سر) تعبیر کرده « بمناسبت اینکه سر وادرنه در عدد یکی است » یک پیش گوئی عجیبی که راستی باید به پس گوئی خنده آور تعبیر کرد انجام داده است و آنرا بعربی هم آدا کرده است که خوب مسجل شود و کسی نتواند شببه نماید و هین عبارت او اینست (سوف تبدل ارض السر و تخرج من يند الملك) یعنی زود باشد که حکومت ادرنه تبدیل باید و زمین ادرنه از دست پادشاه عثمانی بیرون رود . بکرات پرسیدیم از مبلغین بهائی که این غیب گوئیرا ان عالم السر والغفیرات ؟ درجه تاریخ انجام داده ؟ گفتند همان سالی که ایشان را از ادرنه حر کت دادند آقا غضب گردند بر عثمانیها و فرمودند عنقریب ارض ادرنه تبدیل باید و از دست سلطان بیرون رود .

و باید دانست که اولاً این حرف دروغ است که بهای این سخن را در سال حرکت از ادرنه (۱۲۸۵) از سامع میشت خود نازل کرده باشد چه این غیب گوئی در اوح ناصرالدین شاه است و آن لوح راجع بکا است و خود حضرات هم قبول دارند . و اگرچه ما یقین داریم لوح ناصرالدین شاه هم یک عربه خاصه مانه بعنوان توبه نامه (مانند توبه نامه باب) بوده است و بعد آنرا باین آب و تاب در آورده اند بسبب اینکه میدانستند بایهای جرئت ندارند آنرا آفتابی کنند ولی با فرش اینکه لوح ناصرالدین شاه همین باشد که نشان میدهند باز خودشان تصدیق دارند که از عکار سال شده و میرزا بزرگ ملقب بیدیع در عکا مشرف بوده و از آنجا با ایران آمده و آنرا آورده و این راهم تصدیق دارند که تانه سال تقریباً بهادر عکا به قدری در فشار بوده که حتی حرفهای یومیه اش نیز تحت سانسور بوده و این

---

۱ - امین مردامین امین هم جان سپر دولی زمین خالی از امین نیست و گویند در این روزها پسر درقاء سابق الذکر امین شده و در خیانت باین سر زمین (ایران) با میفشارد و نام آن دو خائن را زنده میدارد !

الواح بعد از نه سال، صادر شده پس از این بیانات ثابت می‌شود که آنکو نه الواح ده سال بعد از حرکت ازادرنه ساخته و برداخته شده است.

ثانیاً آنکه چون دانستیم که در سنه (۱۲۸۵) هجری حضرات را از ادرنه حرکت داده اند و این مطلب (قولی است که جملگی براند) و نمیتوانند این تاریخ را تغییر دهند بنابراین غیب‌گوئی (سوف تبدل ارض السرالخ) خواه در سال ۱۲۸۵ که سال تبعیدشان از ادرنه است و خواهد در حدود سنه (۱۲۹۵) و نود و شش صورت بسته باشد و هر دو صورت از موضوع پیش‌گوئی خارج و جز پس‌گوئی مضحك چیزی نیست و چون می‌خواهیم قضیه را بطوری مسلم بطلا نشان دهیم که حتی بمحاجب گفته‌های خودشان هم بطلا نش می‌برهن گردد و معلوم شود که گفتن و باور کردن این حرفا از شدت جهل و بیخبری و مطالعه نکردن تواریخ است و بصرف عصیت جاهله که جز حمق نمی‌شود نام دیگر بر آن نهاد لهذا می‌گوییم بر اثر چنگ عثمانی و یونان با مساعدت دودولت روس و انگلیس و دخالت فرانسه در سنه (۱۲۸۱) ادرنه موقتاً از تصرف عثمانیها خارج شد و این قضیه در کتب تاریخ مثبت و موجود است و یک قضیه مسلمه بین دولت را نمیتوان برای غیبت‌گوئی خدای پاپیها از تاریخ معفو یامبدل ساخت.

بنابراین بمحاجب تاریخی که خود حضرات برای آن پیش‌گوئی نشان میدهند چهار سال پیش از آنکه به‌آگوید (سوف تبدل ارض السر) این ارض سر معرف آن اسرار شده بود و مطابق تاریخ صحیح ۱۴ ساله پیش از صدور این‌سخن آن قضیه حاصل شده بود و بالنتیجه پیش‌گوئی به‌بابا ۴ یا ۱۴ سال پس از حدوث حادثه بوده است.

حال باید فهمید که آبا به‌ها و عبدالبهای اینقدر جاهل بودند که حتی از تاریخ حدوث حادثه بی‌اطلاع مانده بودند؟

جای تردید نیست که آنها اینقدر جاهل نبودند خصوصاً که خودشان گر آن حدود مقیم و متوقف و بر قضايا مطلع و واقف بودند جزاینکه اتباع خود را شناخته بودند که ابداً اهل تحقیق و علم و تاریخ نبوده و نیستند و هر چه باشان گفته شود می‌پذیرند اگر چه از قبیل سیاهی ماست و اسفیدی ذغال باشد و نیز آگاه بودند که قضایای تاریخیه ممالک در ایران بقدرتی بعطیٰ النشر است که جز یک عدد قلیلی از درباریان آن عصر هابقی مردم‌هر حادثه را پس از چندین سال هم یاد نمی‌شینندند یا با حشو وزواهد اصفهان می‌کرندند

چنانکه عموم ایرانی هنوز هم از تاریخ حوادث ادرنه و امثال آن بلکه از شنیدن نام ادرنه بر کنارو بی اطلاع و بهایم فقط باهیم عده مردم کارداشت یعنی همان کسان که پیش از خواندن این جمل بکلی از حقیقت قضیه بیخبر بوده حالیه هم پس از استماع این قضیه تاریخی بمنظور لاقیدی بآن نکاه کرده شاید هم بگویند (این حرفها چیست؟ تاریخ کدامست؟ دلیل چیست؟ برهان کدامست؟ هرچه مولای ما فرموده آن صحیح است! وما بقی حرفها بما راجح نیست) چنانکه نظیر این سخن را در هر قضیه گفته و میگویند و ابداً هم خجالت نمیکشند چه که بزرگان گفته اند جاهم و عاصی چون در بحر جهل و عصیان مستفرق شده هیچ امری سبب خجلت و انفعال او نخواهد شد چنانکه بها بی خجالت در کتاب اقدسش میگوید.

(لویحکم علی السماء حکم الارض ليس لا محدان يقول لم و لم) (۱)
باز در اینجا لازم است توضیح داده شود که ما نمیگوییم چرا بها و پسرهایش معجزه ندارند و چرا غیب نمیدانند و حتی نمیگوییم اصلاح کسی باید در عالم مطلع بر اسرار آتیه باشد بلکه میگوییم آنطور که بها در کتاب ایقان معجزات انبیا را تعبیر و تفسیر کرده و در نتیجه برای هیچ پیغمبری غیب گوئی و معجزه قائل نشده اگر آن تعبیرات صحیح است چرا بدین قسم برای خود بضرب تصنیع بی حقیقت میخواهند معجزه ثابت کنند و بقوه سریشم بهم بچسبانند؟ و اگر بگویند چنین نیست با اینکه هم میدانند چنین است باز میگوییم رجوع بکتاب مقاویضات عبدالبهای کنید تا معلوم شود که او صریحاً در حق پدر خود معجزه قائل شده و اذارات شدیده اورا در حق سلطانین تصریح کرده در حالیکه تمامش ساختگی و بی حقیقت است!

پس باید گفت یامیرزا خدا غفلت کرده که معجزات انبیا و حتی معجزات خودش را هم فراموش کرده و با منکر شده است یامیرزا بنده «عبدالبهای» غفلت نموده که هرچه را پدر منکر بوده پسر بر سریل آفنون بریشش چسبانیده و باز هم جادارد بگوییم نظیر همان مراد و مرید است که مراد منکر معراج رفتن خود بود و مرید منکر این انکار بود و حمل بر خفظ چنانچه مینمود (نعم ماقلت واقول واختم الكلام بهذا القول)

۱ - یعنی اگر من نام آسمان را بر زمین بگذارم یا بالمکس احمدی باید چون و چرا بگوید (۱)

ای سخن‌های توڑاڑای گفتگوی تودروغ $\ddot{\text{ه}}$ گفتگوی تودروغ و خلق و خوی تودروغ از حق و از صدق میگفتی کنم من جستجوی صدق و حق تودروغ و جستجوی تودروغ خوبی او خواهی کنی در حق مردم یابدی همیشود کار بد و کار نکوی تو دروغ دوستم گوئی فلان است و فلانم دشمن است $\ddot{\text{ه}}$ ای محبت تودروغ و ای عدوی تودروغ پرده اعمال تودرویش دیا زیرش فریب $\ddot{\text{ه}}$ چیست اطمینان بتو ای ذیر روی تودروغ بازه شد این برده و صد بارش ارسازی رفوت $\ddot{\text{ه}}$ کی رفو پس زیر دای رختور فوی تودروغ یک عروسک ساختی کاینم نگار ما هر و $\ddot{\text{ه}}$ عشق تو کذب و نگار ما هر وی تودروغ ایمهین غاتونکه گفتی میپرسنم شوی یغدویش $\ddot{\text{ه}}$ چون دروغی خود سراپا هست شوی تودروغ هیچ میدانی چه کرده با تو این اخلاق رشت $\ddot{\text{ه}}$ برده سرتاسر فروغ و آبروی تو دروغ خوشدلی اندر نماز و روزه و غسل و وضو $\ddot{\text{ه}}$ ای نماز و روزه و غسل و وضوی تودروغ گر شوی میخواهه و بکشی سبوی می بدوش $\ddot{\text{ه}}$ مستیت کذب و می وجام و سبوی تودروغ گفتی از بوی محبت تازه سازم مغز تو $\ddot{\text{ه}}$ کذب نبود مغز من پس هست بوی تودروغ مرده شو گفتی بردا آواره را $\ddot{\text{ه}}$ مرد شوم $\ddot{\text{ه}}$ من هنوز مژنده پس شد مرد شوی تودروغ آری بیست سال است آواره بیهاء و اهلش حرف دارد (بعقیده خودش حق و بقول ایشان دشنام) و هنوز زنده است و شاید ده سال دیگر هم باشد .

هر حله سوم تاریخ حیات

عباس افندی

عباس افندی گویند در روز ۵ جمادی اولی سنه (۱۲۶۰) از صلب میرزا حسینعلی نوری و نوابه خانم متولد شده و باز من در صحت این تاریخ شبیه کرده ام ولی چز کثرت تصریفاتی که دیده و دانسته ام و قیاس این تصنیع هم بر آنها دلیل دیگر ندارم . بلی اگر نمیگفتند قدرت نمائی شده که در همان روزی که باب مبعوث شده در همان روز هم عبدالبها عباس متولد گشته ممکن بود قصور تصنیع نشود ولی از اینکه مخصوصاً روز ولادت او را بادوزی که باب در کتاب بیان یافته خود تصریح کرده تطبیق نموده اند اینست که مدخل شبیه است .

اگرچه مأکنیم که بروز داعیه باب معلوم نیست و همان نص بیان هم خالی از تزلزل و تصنیع بنظر نمیرسد چه او کتاب بیان رادر جیس مأکونوشه و در آنجا میگوید که در این روز که ۵ جمادی است و این کلامات بر قلم من جاری میشود الخ . پس معلوم میشود قبل از صدور این کلامات در آن چند سالی

که گاهی دعوت می‌کرده و گاهی کنک می‌خورد و از دعوت خود بازگشت و توبه نموده دروغگو بوده و بدون بعثت دعوت می‌کرده و عبیث خود را باب خوانده است پس خلاصه اینست که تاریخی زاکه باب برای بعثت خود دریان بدان مشپیش شده جعلی است و باز می‌گوییم دروغگو حافظه ندارد چون خدا می‌خواست دروغگو را رسماً کند این فکر را بر سر او افکند که روز بعثت برای خود معین کند پس از آنکه چندین سال بود باین بعثت عبیث دست زده بود.

اما بها و بهایان چون همه ساختمانشان بر روی جعلیات باب و برای جلب انتظار اتباع او بوده اینست که روز ولادت بهار اچسبانیده‌اند بجوار مولد باب روز ولادت عباس افندی را تطبیق داده‌اند بر روز بعثت با بهو از این نکته غافل بودند که بکروز هم یکنفر مستحبط و متبع پیدا می‌شود که تصنیع همان نصیان را هم بشناسد و برای اصل پایه اعتباری نگذارد تا فرهی بر آن قرار بگیرد پانگپرد.

باری از این موضوع بگذریم چه در روز تفاوتی نیست فرضًا اگر عباس افندی در روز شنبه دهم ربیع الثانی متولد شده باشد دلیل بر بطلانش نیست و اگر در روز جمعه پنجم چهادی اولی هم متولد شده باشد بن هان بر حقیقتش نتواند شد و مقصود اصلی بی اعتباری نگذارد تاریخ حضرات است که به یک قضیه از قضایای تاریخی ایشان اعتماد نیست

خلاصه پسر میرزا حسینعلی را بمناسبت اسم پدرش که میرزا عباس «میرزا بزرگ نوری» بوده میرزا عباس نام نهاده و اینجا است که آقای نیکو ابدآ قصور نکرده و بهمان اسمی که در ابتداء میرزای نوری پسر خود را بدان خوانده ایشان هم در فلسفه خود متذکر شده‌اند ولی آپا بهایان چهای می‌گویندو چه قدر غضبنا کند بماند!

این میرزا عباس دوم یا سوم از طایفه نوری خودش شرح کنک خوردن طفویلت خود را می‌گفت که در سن ۵۶ در طهران اطفال باشی بر سرش ریشه و مضر و بش ساخته‌اند مجملًا بقول خودش ناسن هفت از عمرش در طهران بوده و در آنسال که سال ۱۲۶۸ بود و پدرش تبعید می‌شد یا پدر و اقاربش از طهران بی‌گداد تبعید شد و در بغداد تا دو سال نزد پدر و عموها بیش بتحصیل پرداخته سپس به مدرسه قادریه رفته‌چندی در آنجا تحصیل کرد و در او اخ در اوان بلوغ ناسن نوزده در نزد شیخ عبدالسلام شوافی به تحصیل حکمت و کلام پرداخته و گاهی بخانقاہ در اویش سری میزده و طرف میل و توجه علی شوکت پاشا بوده که از مراد شد صوفیه عثمانی بوده است و از او مسائل عرفانی آموخته

واین بامزه است که چهار سال بعد از فوت علی شوکت پاشادر حالتی که عباس افندی مردی چهل ساله و در عکامشار و مشیر بساط خدا بازی پدرش بود شنید که علی شوکت پاشای مرشد و معلمش از دنیا رفته است فوری قلم کشید و شرحی را که بر حدیث کنت کنزاً مخفیاً از زبان مرشد شنیده بود بر شرط تحریر و انشا در آورد و در آنجا چنین وانمود کرد که علی شوکت پاشا این مسائل را از مسئول کرده و از بعتر علم ما خواسته است استفاده نمایند در حالی که چهار سال بود که او مرده بود و اگرچه آن شرح و تفسیر هم شامل مطلبی نیست که کمتر استفاده بتوان کرد و جزیک سلسه الفاظ متراծه و عبارات جافه ناشفه چیز دیگری نیست ولی مقصود تأسی این پسر بآن پدر است که پدر هفت وادی را نشر کرد و آموخته های از شیخ عبدالرحمن را بعرفای عصر می فروخت پسر هم آموخته های از علی شوکت پاشا را بمریدانش می فروخت ولی بد بختانه هیچ کدام هم بجای نخربند و بارزی ارزش ندیدند مگر اینکه آقاضیلت خود را بروز دادند و در نزد اهل اطلاع خود را رسوا و مقتضع کردند جز در نزد اتباع که هیچ امری موجب فضیحت نیست

مجللا میرزا عباس از وقتی که فهمید قلبیان خدائی پدرش گل کرده و بند بند گی را شل سخت بتر و بیچ پرداخت رایت مساعدت برآفراخت بهر محبوی و سید از معجزات پدر بلطف ائمۃ العیل تزریق کرد و بهر مبغضی و سید از اسلامیت شیخ کبیر تقریر نمود و شایعات را تکذیب فرموده آنجا کلمات پدر را آیات شریقه گفت و اینجا اورا تابع ابوحنیفه شمرد آنجا آستین عظمت می اشاند و اینجا دامان از گرد تهمت می تکاند و اگرچه همه پسرهای بها باین رویه تربیت شده بودند ولی عباس بیش از دیگران خود کشی می کرد و همواره در نظر داشت که چه وقت اجل مقدر در رسید و عمر (خدا) پسر رسید و خود بر سر بر ریاست مستقر گردد تادر سنة (۱۳۰۹) هجری که تیر دعا باش به هدف اجابت مقرن گشت میرزا خدا از جهان در گذشت

اینجا است که بین بهائی و ازلی تعبیر متضادی پیدا شده گویند باب در کلمات خود گفته است (وفی سنۃ النسخ کل خیز تدر کون) این دا بهائیان تعبیری بسال طلوع بها کرده اند و گفته اند در سال نهم از طلوع باب بها عرض اندام کرده است ولی حق اینست که او هم مانند باب ادعایش معهول است و اگر سال نهم او مبعوث شده باشد پس عید رضوان که گفته ام تاریخ آقای کنک خورده را تشکیل میدهد لغوات و اگر آن تاریخ عید رضوان صحیح

است پس استدلال (بنهالش) غلط است زیرا رضوان حضورات یا سیاست آقای کمک خورده در سال هیجدهم بهائی واقع شده و از اینست که ازلی‌ها نه تنها سنهالش را بتعبیری که بهائیان کرده اند قبول ندارند بلکه تعبیر میکنند که در سال سیصد و نه چون بهاء مرده است و هر خیری در مرک او بوده پس جمله (و فی سنهالش کل خیر تدرکون) برک بها مصدق یافته . ولی حق اینست که دومهم کو بر سر مهمل دیگری مبارزه کرده و هردو مزخرف گفته اند و سخنان باب را جز بحروفهای شخص مخبط بچیز دیگر نیز وان تعبیر کرد - چنانکه کلمات بها راجز از مقام شیطنت و تدلیس حاکی از مقام دیگری نتوان دانست .

با اینکه میرزا خدا قبل از (صعود) مرک خویش به چهار پسر خودش عباس و محمدعلی و ضیا و بدیع یاک نظر داشت و همه را بلقب اغصان ملقب و هر یک را به صفتی از اغصان سدره ظهور مخاطب ساخته بود معهدا در ایام اخیر میرزا عباس توانست که در مزاج پدر تصرف کند و نام خویش را در کتاب عهد بنا وصیت‌نامه وی برنام برادر خود مقدم سازد .

آری حق باید گفت بها در رعایت حقوق اولاد خود قصور فاحشی نکرده عباس افندی را بنام غصن اعظم مرجع و محمدعلی افندی را بنام غصن اکبر در مرتبه ثانی محل توجه دوستان خود قرار داده سفارش سایر اغصان و افغان و منتبیین خود را هم کرده است ولی آیا وصیت او مجری شده یا نشده قضیه غریبی است که جز آنکه در زوایای تاریخ و اعماق حوادث بشود سری بدست آورد راه دیگری نیست .

زیرا پس از بها چنانکه در جلد اول اشاره شد اختلافاتی بین غصن اعظم و غصن اکبر صورتاً بروز کرد و کار بجهات رسید که عباس افندی در هر اوح و مکتوب خود از او شکایت میکرد کاهی اورا ناقص اکبر و کاهی معرض از امر وانمود مینمود و هر فشاری که از طرف هشانیها بر سر مسائل سیاسی بر عباس افندی وارد میشد آنرا نتیجه سعایت برادر خود قلمداد میکرد .. در حالتیکه من در دو سه سفری که بعکار فتم اثری از اقوال عباس افندی را در برادرش ندبدم بلکه صریحاً مبدیدم که او ساکت در خانه اش نشسته و این رند قلاش به دروغ ترانه مظلومیت میزند و کاهی اگر مقتضی از باب عالی آمده مخصوصاً یا طرداً للباب دد امور عبدالبهای تفتیشی بجا می‌آورد نه از نقطه نظر مذهبی و اختلاف بین دو برادر بود

زیرا دولت عثمانی علاقمند باین قضایا نبود و سخن محمد علی در نزدش نافذ نه بلکه از باب اطلاعات دیگری بود که بدست دولت عثمانی افتاده بود یعنی اطلاعات سیاسی و ساخت و ساز افندی با اجانب و خیانتهای سری وطنی او چه که عکا از دیر زمان در منطقه فرانسویها و از طرفی مورد توجه انگلیسها بوده تهدیتی که از دویست سال قبل باین طرف در آن قلعه محکم بعمل آمده خود بر هانی متین است و بالاخره عباس افندی از طرفی میخواست حقیقت مطلب پوشیده بماند و مریدانش ندانند که از عامل سیاست اجانب است و از طرفی میخواست رانگی بکار بزند که در مزاج گوشه ندانش مؤثر افتاده و گهای شیر دهنده ایشان تهیج شود و رغم لازم المخالفین بیشتر شیر بیخشناد لهذا سیاست تو کمای پیش گرفته برادر خود را به همت سایت میهم میداشت و آن برادر هم شاید از هزار یک این قضایا مطلع نباشد زیرا از ابتدای طلوع بها تا کنون پیوسته این رویه در کار بوده است که الواح اخلاقی علمی بوده و همه جا باراه آنها خود نمائی بعمل آمده که به بینید آقا چه تعالیم اخلاقی داده اند؛ ولی الواقعی که در مذمت غوس صادر میشد از قبیل ذم از ازل ذم از محمد علی ذم از علمای اسلام ذم از اساقفه مسیحی ذم از فلا غه طبیعی ذم از علمای یهود وزرددشتیان ذم از سیاسیون که سیاستشان بر ضرر او تمام میشد ذم از وطنخواهان ذم از مبلغین بر گشته ذم از خلفای اسلام در لوح هزار بیتی یا ذم از بزرگان شیعه در حاشیه ایقان چاپ مصر و بالاخره اینگونه الواح دائم در تحت استار رد و بدل میشد و میشود و حتی الامکان نمیگذاشتند به گوش منموم علیهم بخورد چنانکه امروز هم اطلاع دارم که چه الواقعی از مقام رفیع شوقی افندی در لعن وطن به آواره و امثال او صادر میشود و هر یک را باید من بر می واسطه لاب بدست آورم والا دائم سفارش میشود که زنگار آواره (آن معمر اسرار بر شصری از این قضایا رسصری از آن الواح آگاه نشود قال الله تعالى امن بمشی مکبأ على وجہ اهدی ام من بمشی صراطنا سویا)

بلی این خود دلیل بر خیانت و تقلب است و مانند آفتاب روشن می‌سازد که امر بهائی نهاینکه مذهبی باصل است بلکه اساساً مذهب نیست و به ط خدعاً و خیانت و فساد و شرارت است و بعض گوش هری و کلاه برداری و سیاست‌های خادعانه خائنانه تأسیس شده.

بالطبع کسیکه در هر لوح تکرار میکند که ما را با امور سیاسی

مدخلی نیست یکدفعه می‌بینیم زمرة مشروطه که بلندمیشود او بتمام قوت با آن مخالفت نموده در هر مکتوب و مراسله با تابع خود توصیه مینماید که نزدیک مشروطه نموده و سلطنت قاجار را بمنته فرمانبردار شوید و هنگامیکه محمد علی میرزا مغلوب میشود از طرفی افندی مینویسد امریکا به احمد شهراب که مشروطه مشروعه است و می‌فهماند با امریکائیان که ایران از اقدام ما مشروطه شده از طرفی مجرمانه مینویسد بمغفل طهران که حالا بهر قسم است یکی دو سه و کیل برای دارالشوری انتخاب نماید و بعد از آنکه موفق نمیشود باز بیاقراف دستور میدهد که کتاب سیاسیه مرا برای احمدشاه بفرستید پابخشی کتب دیگر و باو تفہیم نماید که ماستبداد طلبیم و کار میرسد بجهاتی که در روز نامهای اسلامبول نسبت بهائیت با احمد میرزا میدهند و با هزار دسیسه بهائیان نبیل الدوّله خود را در آغوش درباریان جای میدهند. آیا با این تفصیل ما باور خواهیم کرد هیباس افندی نظر سیاسی نداشت؟ آیا باور خواهیم کرد که شوقی افندی دایماً برای مقصد پدرش کار نمیکند؟ سبحان الله آدمی که سیاسی نیست چه کار بلقب سری و نشان ژرژ انگلستان دارد؟ در جلد اول اشاره کردیم که بعد از ورود نظامیان انگلیس بغاٹ فلسطین حضرات بهائی بدامن زنرال آلامی چسبیدند و تقاضای لقب سری و مدال دولتی کردند اینک تکرار میکنیم که این عیب نیست برای نظامیان انگلیس که عباس افندی و امثال او را باعطای یک لقب و نشان بنده آستان خود سازند زیرا آنها بوجیفه سیاسی خود عمل مینمایند و حتی بسردار ظفر بختیاری هم این نشان ولقب را دادند فرقی که دارد این را باختیار و میل خود دادند و آن را باصرار و خواهش افندی واظهار اینکه ماساله است انتظار مقدم شما را میبردیم در حالتیکه اگر فرانسه هم آنجارا تصرف کرده بوده‌اند را میگفتند بلکه اگر عثمانیان هم فاتح شده بودند نوع دیگر اظهار خصوصیت میکردند پس خلاصه اینست که عباس افندی در واقع چندربه پائین تراز یکنفر بختیاری خود را معرفی کرده و گویا بسهو حقی بجای خود قرار گرفته چه که شرافت بختیاریها هیچ نسبت با امثال افندی ندارد حتی لرهای صهرا اگر دشان مجمل این کار را نمیتوان عیبی برا انگلیسها گرفت ولی عیب است برای کسیکه می‌گوید من روحانیم و تصرف دو سیاست نمیکنم یکدفعه از دولت فاتحی یک همچو تقاضایی بگند آنهم با افتخار نشتن و با این حالتی که در صفحه بعد می‌بینید عکس گرفتن!

عکس مجلس حیفا در اعضای نشان و لقب سری عباس افندی

پوشیده نمایند که عباس افندی تصویر می‌کرد که بمحض انتشار این قضیه که او واجد چنین افتخاری شده و بندگی آستان ڈری انگلستان را قبول کرده و قبول او هم مورد قبول گشته فوری مردم شرق خاصه ایران مروعوب او شده از جمیع انعاء و اطراف باوس رمیسپارند خدائی پدرش را گرفتن می‌گذارند اما بقول عربها (لقد اخْطَأَ السَّهِيم) و بقول خودمان تیرش خطما کرد و بیش از پیش او را در نظر بیگانه و خوبیش موهون ساخت چه قبل از این قضیه تصویر اتی که در حق او می‌شد براینکه او در لباس مذهب‌سازی و شریعت بازی می‌خواهد خودرا بیکی از دول اروبا نزدیک گندو در سایه حمایت ایشان مقامی را احراز نماید آن تصویر مبنی بر حدسهای صایبه بود که میرهن بیرهان بینی نبود و مدرکی برای اثبات آن در دست نه ولی پس از بازی کردن این

دول غلط مشت مبارک آقا باز شد و بکرات مردمان دقیق نکته سنج برخود من ایراد کردند که این ارباب شما یکدفعه خودرا برسراین فضیه رسوا کرد و اسرار باطنی خودرا روی دایره ریخت و من چون جوابی نداشتم دربوته ابهام و اجمال و امیگذاشتم جزا ینكه باز هم آبروی ایرانیت را نمیخواستم بیرم و بخودش نوشتم که این قدم خطای بود که شما برداشتهید بمن جوابی نداد ولی از آن بعد دیدم هر کس از عکاسی آید زمزمه عجیبی با اوست و معلوم است که دستور از آقاداردگه چنین بگوید.

« انگلیسها اسرار بسر کار آقا کردند که این لقب و نشان را قبول فرماید و آقادیدند اگر قبول نکنند آنها بدان می آیدلا به قبول فرمودند ولی در مجلس که عکس برداشته اند بی میلی خودرا اظهار کرده پشت بمال کرده اند یعنی ما اعتنا با شاه انگلستان نداریم !! » راستی وقتیکه این حرفها را شنیدم خیلت برخیلت افزود که چقدر بیعیانی لازم دارد که انسان تا این درجه متقلب و دروغگو و منافق و دو رو باشد.

باری برویم بر نسخ مطلب از آنچه ذکر شد بخوبی میتوان بافت که طریقه بهائی فقط و فقط برای دور و دوری واستفاده های نامشروع تشریع شده و تنها اشکال ابطال آن تفہیم با تبعاع است که عصیت و لجاج ایشان را احاطه کرده و سخنان مطاعین را نمیخوانند و الا با نشانیهای صحیحی که در امثال این کتب بایشان ارائه شده و میشود خواهند فهمید که اگر تمام مسائل زیتوانند مورد قبول ایشان شود اغلب آنها مسلم الصیغه است. باری تنها مانع بیداری عدم فحص و تحقیق است و الا مردمان سليم النفس و حق جود را ایشان هستند و بمحض اینکه حقیقت را بفهمند ترک این بساط خدعا و نفاق را خواهند گفت چنانکه گفتند آمدیم بر سر اختلاف دو برادر - هر چند عباس افتدى با اذاع خداع و لطائف العیل متدرجا برادر خود را از نظر گوسفدان بهما انداخته منفور ساخت ولی محمد علی افتدى هم از پاشنه است چیزها نگاشت و اسرار بسیاری را مکشف داشت و اگر در ابتدا خواست مخالفت نکند آخر او را وادار بر مخالفت گردند جزو اینکه رفتار این دو ساله لو بمؤلف این کتاب چیزهایی فهمانده است که در مقام خود متذکر کر خواهیم شد و اینک شروع میکنیم بیان شطیری از تشکیلات بهائی و تغییراتی که در این چند مرحله حاصل شده است و شاید از نوع تشکیلات هم حقایقی بدست دهد که محتاج بعضی مباحث مستقیمه نشویم.

تطلورات یا تقلبات چهار گانه

تقریباً هفتاد سال است که میرزا حسین علی نوری و جانشین‌های او مصدر این بازی دین‌سازی هستند و نظر باینکه از بادی امر قصدی جز احراز مقام استفاده و تصرف در امور ملیه نداشته اند دائمًا تابع پیش‌آمددها شده در هرسالی به حالی در آمده و در هر دوری بطوری در اتفاقات ساده اتباع تصرف نموده اند و تطلورات یا تقلباتی را که در این هفتاد سال متعددی شده اند و در حقیقت همین تقلبات بوده است که نگذاشته است فکر اتباع روش شود و حقیقتی را بیابند منقسم می‌شود به چهار قسم:

اول - سیروس‌لوک در مسلک و منهج تصوف است که میرزا خدا سلوک در آن مسلک را تعقیب و تالا و آخر ایام که از بنداد حرکت می‌کرده اند مشی خود را بر آن روش ادامه داده است: منشآت آن او قاتش بتمامها حاکی از حالت تصوف است که اگر در آنها دقت شود دیده می‌شود تمامش از قبیل هفت وادی شیخ عطار است اشعار و وجودیه هایش همه عبارتست از مقام عشق و جذبه و محركات شوقيه و گل و لاله و ساغر و پیاله و فنا فی الله و بقای بالله خاصه آن مشنوی مضمون کشش که در جلد اول اشاره شد و آفای نیکوهم بدان اشاره‌تی نموده است و ما اگر بخواهیم همه نعمات تصوف و ترهات بر هیاهوی اورا بیان کنیم باید چند جلد کتاب در این کتاب مندمج سازیم و اینکار اگر معحال نباشد لامحاله امری صعب است ولی بعض ملح کلام بعضی از بیانات بر لفظ بی مفر ایشان اشاره می‌کنیم.

لوح بهاء

ای طوطیان هند جان وای عندلیبان گلستان گوی جانان زچه بر بسته پروبالید و از چه بیاد گل از آتش دل نمی نالید مگر تغییات و رقای احدیه را بر سدره ناریه استماع نمی‌کنید و ترهات کلمه‌ای حدیقه الهی را استنشاق نمی‌فرماید چگونه خاموشید و از جان نمی‌خروشید . . . الی فواه .

هی هی عاشقان را این چه غوغاست هاهای معشوق را چه جلوه هویداست هی هی این چه باده ایست که می‌چشاند های های این چه جذبه ایست که می‌کشاند هی هی این چه ناری است های های چه سوزنه شراریست هی هی چه همچیب آیتی (۱)

(۱) خوبست آقایان بهائی مثل همه کلمات و ترهات بهایی که هر یک را تعبیری می‌کنند این جمله را هم به (آیتی) تعبیر کنند والا در لقب آواره هر تعبیری بشود بعید الدها بر می‌گردد زیرا او خویش را آواره خوانده است

است. های های غریب حکایتی است الا آخر ما قال طاب الله فاه و علی طبقه عافا ه مجملًا زیاده از هزار صفحه کاغذ را بامثال این کل آن از اینها پر دمده تر و بیشتری تر اشغال و تضییع کرده است که ما را می‌حال تکرار نیست اما از بیان این نکته ناگزیریم.

سر اینکه میرزا در آن بادی امر باینگونه کلمات می‌پرداخت این بود که هنوز از عراق عرب و عجم بیرون نظر امیده و سخن دیگر بگوشش نخورد و از افطار شاسعه و انتقامه واسعه جهان خبری نکرفته علم و عرفان را حصر در امثال این ادبیات پنداشته ترقی راهم در سایه این کلمات میدانست خاصه با اینکه دیده بود حاجی میرزا آقاسی که هنرش فقط در ادبیات متصوفه بود به قام صدارت رسیده این بود که قبل از ارتفاع ندای باب میرزا از این درها وارد شده بود و هر فان بافی را برای احراز مقامات کافی می‌شمرد و پس از از توجه بباب نیز تا چندی در همان وادیها سیر می‌کرد و از هفت وادی و چهار وادی یا بقول خودش (عقبة زمردی) قدم بیرون نمی‌نماد.

دوم - تأسی بطریق انشاء سید باب و احراز مقام بایست است که بعد از پاس از احراز مقامات درباری بعنوان تصوف واستقرار در دریای بایست چاره جز این نمیدید که بر روبه باب سخن گوید لهذا مدتی هم مشق آیات کرد و نگارشانی از قبیل (علاما عالما علیماً متعلماً علوماً مستعلماء اعلاماً معلماً تعالیماً منعلماء استعلاماء اعلاماً اعلیماً معلوماء) را متصدی شد و تا اوائل ورود عکا یعنی در مدت شش هفت سال که درادرنه و اسلامبول وطی طریق بود این طریقه متداول بلکه تا چند سال هم در عکا باز روبه منشاء آتش چندان تغییری نکرده و تنها چیزی که بر آنها اضافه کرده بود جستن تعبیرات و کلمات باب بود که در هر کلمه از آن کلمات مهمله هرچه به نظرش میرسید برای اهمیت مقام خود تأویل و تفسیر نموده گاهی بعربی و وقتی بفارسی بهم می‌یافت و نزد اتباع می‌فرستاد و اتباع از لیا متوفقین در بیان را طعنها میزد که با این آثار مصروفه چرا بمن نمی‌گروید مثل اینکه در مقامی دو مزار و یک کسال مذکور در کتاب بیان را که مطابق عدد مستفات میقات ظهور من يظهر قرارداده شده تعبیر بنه یا نوزده سال می‌کند و پرسش عباس افندی یک دلیل مضحكی هم برایش جسته می‌گوید باب و قایع یوم قیامت را که (به خمسین الف سنة) یعنی پنجاه هزار سال در قرآن تصریح شده تفسیر

بیوم ظهور خود کرد و گفت همه آن وقایع دو آن واحد تحقق یافت و پیغام هزار سال در دقیقه منقضی گشت حال ماهم مینگوییم که دو هزار سال دویان بفاصله نه سال منقضی شد و ظهور جدیدی حاصل گشت !

راستی اگر کسی بگوید هزار سال مذکور در اقدس هم بفاصله چند سالی منقضی شد و ظهور آیتی ظهور مستقلی است که کتاب اقدس و دین بهارا منسخ نموده و مینماید چه خواهد گفت .

خنده می آید مرا ذین گفت زشت به کان جهنم خو زند دم از بیشتر سوم - منشآت مستقله و عنوان دین جدید است که مهترین تطورات و تقلبات ایشان است پس باید دانست که چون عباس افتدی بعد از رسید و مخصوصاً در عکامقیم شد که مرکز علمای اسلامی و فرسایه مصر است و برای تحصیل اطلاعات از مراکز اروپا بهترین نقطه است که دائم زائرین بیت المقدس و سیاحان اروپ و زائرین ناصری موطن مسیح از آنجا عبور مینمایند و ضمناً عباس افتدی بر حسب حوالجه که بدواتر حکومت داشت خلطه و آمیزش با مردمان مطلع کرد متدرجاً فهمید که آن نهاد تصوف و هو کشیدن و های های یاهی هی گفتر جز در محدودی از دراویش صحراء گرد از قبیل حاجی مونس مبلغ مفقود و حاجی توانگر مبلغ موجود حضرات در کسان دیگر تأثیری ندارد و نیز اشتقاچ زائد بیفایده سید باب که از الفاظ گرفته و ایشان از او تقلید و اقتضه اکرده اند هر چند در نظر عده قلیلی از گوشندهان - استغفار الله بند کان خدا - مؤثر افتاده بالآخره مابه انتظام است این بود که باب دیگر گشود و شروع بمعظالمه کتب نموده از هرجا تألفی بدستش آمد کلمه اقتباس کرد و شاید هم اگر (بقول خودش) گرفتار بایی ها نشده و این سلسله دین سازی بگردنش نیقاده بود اصلاً از راه مستقیم وارد سیاست و مسائل اجتماعی نمیشد ولی چون گرفتار شده بود بقسمی که از طرفی معاشرش جز از کیسه بایی هائی که فقط برای همین ترهات بلو بول میدادند از جای دیگر تأمین نمیشد و از طرقی بخائن مذهبی و وطنی و سیاسی متهم و مشهور شده بود بطوریکه بسهولت نمیتوانست خود و پدر خود را تبره نماید و در آن محبس ابد راهی جز این نداشت که این مشت گوشندهان شیرده را برای خود نگهداشت لهذا بدردا بر آن واداشت که قدری از ترهات فاضحه بکاهد و بر بیانات واضحه بیفزاید و گاهی کلمه معقولی را داخل در هفوات و خزعبلات سالفه خود نماید و گویا مطلعین بهائی هم بازنگته

برخورد کرده‌اند که میکویند مقام عبد‌الله‌الزجمال مبارک سرآ عالیتر است و امر از برکت وجود او استقرار یافته است!

مجملاً بطوری که سابق‌هم گفته‌یم بهای از آن بعده‌ی اعانت پسران خود خاصه عباس و محمد علی شروع بعمل و عقد نموده و از طرفی استعانت از افکار مریدان درجه اول جسته دست بدست هم دادند و این شریعت را که عبارتست از کتاب اقدس و بعضی الواح دیگری که بالنسبه به کلمات اولیه بهتر و مربوط نراست تشریع و تأسیس کردند و با وجود این دارای آنمه هیوب است که شطری از آن در جلد اول ذکر شد و بعضی هم آقا‌ی نیکوکرد فلسفه خود را گاشته و هنوز عشری از عیوب صوری و معنوی آن بیان نشده.

اینجا است که هر آدم کم عقیده هم میتواند یک نظر بلندی نسبت بانهای صادق و کتاب ایشان پیدا کند و بفهمد که تشریع شریعت از قضایای خلقی و تدابیر بشری و مسائل شوروی نیست و هز شرعی که از این راهها تشریع شد مثل شریعت بهای مملو از هیوب و نواقص عجیب خواهد شد و هر دوره که بر آن بگذرد تو زمامداری که برایش پیدا شود بر هیوب و نواقص خواهد افزود زیرا طبعاً بعضی از معايب آن بنظر زمامداری خواهد رسید که بعد از عیم آن قوم واقع نمیشود و میل دارد که از عیوب آن بگاهد آنوقت اصطکاک‌هایی میکند که بجای نفع ضرر حاصل نمیشود چه هر بی‌ادرانگی هم میفهمد که این اقدامات خالی از لغزشی نتوان بود یاد را بعیب بوده و با در لاحق و بعیده من در هر دو - مثلاً بهای و عبد‌الله دیدند کتاب بیان پر از اغلاط و سفسطه و عیوب است خواستند اصلاح کنند ممکن نشد بالاخره آنرا منسون قلمداد کرده بکناری افکرند و حتی بنظر حقارت‌بان کتاب و متمسکین آن مینگرنو غافلند از اینکه کتابی را که پایه خدائی ایشان بر آن نهاده شده هرقدر با بی‌اعتنایی به آن بسگرد عاقبت معلوم نمیشود که پایه خراب بوده و بنای خرابتری بر آن نهاده شده - یا آنکه عباس افتادی دید پدرش خبیط و خلطی بزرگ متصدی شده که مال‌الله (مالیات بایی‌گری) را مرجع بعد نه فرقی منتخبین با اسم اعضای بیت‌العدل نموده و ممکن است و راث خودش بی‌بهره شوند لهذا در صدد تغییر این حکم برآمد و در حیات خود آنها را بخود تخصیص داد پس از خودش هم اگر الواح و صایارا خودش نوشته باشد این تغییر را قول‌اهم متصدی شده سر دخلها را در گیه شوقي افتادی کرد یا آنکه فرضًا شوقي افتادی یک تشکیلاتی

بنظرش هیرسد و تغیراتی در عنوان آنها میدهد که بنظر خودش مفیدتر میاید ولی همه اینها بر سر هم بمردم میفهماند که این بنیان یک بنیان متعین ابدی نازل نایذری نبوده و با همه شورهای که در اطرافش شده باز تعبیه و مندرجأ بهم خواهد فهمانید که اساساً دین نیست و کمپانی دین ساز است قضیه قضیه اجتماعی و برای رعایت حال بشر نیست بلکه فقط مقاموداده اسارت کردن یکدها است و بس چهارم - مبادی اجتماعی از قبیل صلح عمومی و امثاله که مهترین دام فریبندگی حضرات شده و ناجاریم که در این مبحث قدری بسط کلام دهیم تا در آن مبادی شناخته شود بعون الله تعالیٰ . چنانکه دانستیم طریقه بهائی ساخته دستهای بسیاری است که فقط بهما و عبدالمها در رأس آن واقع شده بودند و اینست که چون با دقت مطالعه شود دیده میشود که در تطورات آن بین رفتار و گفتار بهما و عبدالمها چندان فرقی نبوده مثلاً در آن موقع که بها هفت وادی مینوشت و درویش محمد بود و با بوق و منشا حرکت میکرد پرسش هم در نزد پسر علی شوکت پاشا تهمیل مسائل عرفانی میکرد و مکاتبی مینوشت و اینگونه شعر را شاهد میاورد (درسی نبود هر آنچه درسینه بود هر آنچه درسی نبود) و بالآخر عرفان میبافت و علم سینه بسینه را ترویج میکرد و چون قدری پیشتر رفته و بیشتر با مسائل اجتماعی آشنادند آن وقت بود که مینشند و با هم مشورت میکردند که نسائل رهبانیت مسیحی و یا قضایای ربا و امثال آنها را مطرح کنند و بنویسند که رهبانهای ملت روح راما امر فرموده ایم که از ازوای قمده فضایند و ازدواج نمایند (۱)

با آنکه ما جهاد را نسخ کردیم و ربانرا مباح ساختیم و در اوخر ایام که با بعضی از سیاحان اروپا و امریکا ملاقات نموده تبادل افکار بکاربرده خود را متمسک به ایشان میشناشند ^{بعضی از آن اشخاص} باشان القاء کردند که خوبست باره مبادی اجتماعی را داخل مرام خود نمایند تا قابل آن باشد که در اخراجش بعث شود ولی از آنها که خوب بر مبادی احزاب اروپا آگاه نبودند جسته جسته کلماتی میهم ادا میکردند مثل اینکه بها در

۱ - کشیشی این سخن را شنیده بی اختیار گفت تو ... خورده که امر کرده مرد که بتوجه ؟ مگر اختیار مردم با توست ؟ هر که هر نوع میخواهد میکند یکی تبعید را می پسندد یکی علاقه ازدواج را لغ :

الواحش همینقدر اسمی از صلح عمومی و وحدت لسان برده ولی به ترجیح و تفصیل آن موفن نشده و حتی بلطف صلح عمومی هم کمتر تفوہ کرده و بیشتر یعنوان صلح اکبر سخن سرایی نموده چه که اطلاعاتش محدود بوده و گاهی یک جمله میگوید که در کمال مضری است برای شرق مانند همان جمله (لیس الفخر لمن بحب الوطن) یا آنکه ماحکم جهاد را از کتاب برداشتم و امثال آنها . و همینکه عباس افندی بر وبالی باز کرد خصوصاً بعد از مرگ پدرش شروع کرد تحقیق مبادی احزاب و مطالعه آنها واقتباس و تألیف و جل و عقد در آنگونه مسائل بدون آینکه اسمی از مبتکرین آن مبادی برده باشد وبالاخره بعد از آنکه دارای یک کتابخانه بزرگی شده و هر چریده و مجله را دیده بود و مواضعه و تعبانیهای هم با سیاحان اروپ و آمریک کرده بود (همان سیاحان که موظف از طرف دولت بوده و هستند و برای خدمت بوطن خود مسافرت مینمایند و تبلیغات میکنند) آنگاه در هر مراسله و یا لوح خود سخنانی گوشزد کرد که در نظر بعضی از ایرانیان بی اطلاع خاصه اتباع خودش که از سایر ایرانیها هم چشم و گوش بسته ترند جلوه داشت و آنها را وحی سماوی و ساخته دست افندی می بنداشتند و این معنی را کسانی میتوانند بخوبی تشخیص دهند که از طرفی نوع کلمات افندی را در اوائل و تغییرات لحن ویرادر اوآخر و بذه پس از سفر اروپا و آمریکایش شناخته باشند و از طرفی هم آن مبادی اجتماعیه را در ممالک غرب دیده و سنجیده و جمیعت های مختلف در ظل آن مبادی و لیدرهای آنها را شناخته و روح مقصود را یافته باشند .

عجالتاً اگر نگوییم همان احزاب که اینگونه مبادی صلح طلبی و ازعاج سلاح و وحدت انسان را عدها برای اغفال یکدیگر یا اقلال اغفال شرقيها جعل و تأسیس کرده اند و افندی دانسته و فهمیده آنها را ترویج نموده است برای اینکه حسن خدمتی باشان بروز داده باشد و بگمک ایشان بتواند مقامی اخر از کنند اقلاً میتوانیم گفت که این مبادی گذشته از اینکه مبادی چندین هزار ساله است بعلاوه همیشه ثوری بوده و هیچگاه عملی نشده و خودشان هم میدانند عملی نمیشود و اگر روزی باید که بالتبه نیران حروب تسکین پابد و بین قلوب تأثیف شود فقط درسایه علم و تمدن است نه درسایه بهائیت یادسته هایی مانند بهائی .

این را هم میتوانیم بطور حتم و یقین در اینجا بگوییم که در صورتی که

دول مقتدره اورپا و امریکا خیال صلح و عدالت هم نداشتند. از ترویج و تبلیغ آیت کوئه اصول و مبادی جلوگیری نکرده بلکه تشویق مینمایند اگر چه سری باشد. ولی هر یک جداجدادر مملکت خودشان از ترویج آن مسامعه بلکه ممانعت نموده پیوسته این مبادی حسن را برای دیگران میخواهند. و با صطلاح مشهور مرک خوبست ولی برای همسایه مثلاً در زعین اینکه یک دسته صلح طلب را قومی سرا باجهرا در مملکت دیگران تقویت مینمایند در همان حال همان دسته را وهمان مبادی را در وطن خود جلوگیری میکنند که ترویج نشود و ملت خودشان پابند آن نکردد و این معنی را من شخصاً دو برا یمون لندن از حال و مقال یکنفر تشخیص دادم. پس اینجا عکس مرا با آن یک نفر انگلیسی که با سکش حاضراست و دونفر هم یکی ایرانی و دیگری خانم انگلیسی است در صفحه بعد مطالعه کید آنگاه شرح را بخوانید.

برایتو شهر کوچکی است در کنار دریا که از لندن تا آن شهر با خود آهن بکساعت راه است و هوای آن بهتر از لندن و تا درجه محل یکلاقی بعضی از اهالی لندن است. یک خانم در آن شهر بود اسمش مس نایت و تنها همان یک نفر اسم بهائی راشنیده بود و اظهار مینمود که من طرفدار بهائیتم ولی بهائی غریبی بود که دقیقه خواج از گردش دور نشده و هیچ یکشنبه از کلیسا مهجور نمانده تبلیغ بهائیت را هم بعنوان مذهبی اجازه نمیداد این خانم در ۲۶ فوریه ۱۹۲۳ توسط مکتبی ما را از لندن بمنزل خود دعوت کرد و با آن مرد ایرانی (ضیاء الله) و مترجم خودم لطف الله حکیم یهودی برادر کنار سبطو در ۲۷ فوریه دو و نیم بعد از ظهر بدانصوب حرکت نموده در منزل مس نایت وارد شدیم.

آن شخص انگلیسی که با سک خود در عکس حاضراست و عکس مذکور اب دریا روز دوم ورود ما یعنی ۲۵ فوریه گرفته شده دوست مس نایت بود و به همان داری و پذیرالى مامأمور شده بود. در همان محل که عکس گرفته شده آن مرد بنا توصیه کرد که شب در مجلسی که مس نایت مهیا می‌سازد تبلیغات مذهبی نکنید و تنها مبادی صلح ولزوم وحدت شرق و غرب را بیان کنید و هر چه میخواهید اترات (بهائی هوند) یعنی تعالیم بهاء او را بایان کنید راجع بشرق بیان کنید که چه تأثیراتی کرده زیرا ممالک ما از اینگونه مبادی مستثنی است و شاید هم بگوش مأمورین دولت بر سر و برای خانم

خوب نباشد !

اکنون از شما خواهند کان میپرسیم از این توصیه هاچه می فهمید ؟ آیا غیر از این می فهمید که آن زن بادوستش و هر چند نفر دیگری هم که در امثال آن بلاد و ممالک اظهار طرفداری از مردم بهائی و عنوان صلح جوئی و وحدت شرق و غرب بنمایند مبنی بر عقیده مذهبی نیست ؟ و نه تنها عقیده مذهبی بلکه مبنی بر عقیده مسلکی هم نیست و فقط برای اینست که چند نفر هندی و ایرانی که در آنگونه مجتمع دعوت شده اند اغفال شده بگویند این مبادی در اروپا هم رواج دارد و بالاخره بامثال این تبلیغات آشنا شده خدمات غیر مسنتیمه را بدون وظیفه واجر و مزد صورت دهند ؟

من نمیدانم چه حکایت است همین قدر نمیدانم عباس افندی در سفر اروپای خود بقدرتی اجحاف و مبالغه گفته و نشزاده که انسان متغیر می شود بهائیان ایرانی تصور دارند که واقعاً او تبلیغ کرده و کسانی را بدین پدر خود در آورده در حال تیکه من برآی العین دیدم .

اولاً - بهائیان انگلستان اشخاص ذیلند :

لیدی بلا مفیلد - مس کروپر - مس روزنبرک - مس ژرد - مس هریک - مس هیبیتل - مس کلز امریکائی - مس نایت - این چند نفر شد

اینها جمعاً هشت نفر شدند که همه دختران هفتاد ساله زیست و یا زنان بیویه بی نام و نشانند - آبامر در میانشان نیست؛ چرا ۱ - مستر سیمیون کارگر زیر زمین ۲ - مستر هیموند که باید مرده باشد زیرا خیلی بیرون مزیض بود ۳ - دکتر اسلامونت اسکانلنندی که عکس او را در جلد اول درج کردیم و او فقط اهل قلم بوده و بر اثر مقاصدی کتاب هم نوشته و شرح کتابش را در جلد اول اشاره کردیم و شنیدم او هم در این دو ساله مرده است. پس باید گفت دوم و سوم هم مستر سیمیون وابنک جمع میز فیم زن و مرد بهائی نما در آنجا نه نفر شدند در میان نه میلیون بلکه چهل میلیون جمعیت تانیا همین نه نفر ابدآ عنوان مذهبی بخود نمیدهند و امر بهائی را مسلکی نمیدانند که او و اکبر یا اقتباس از مسلک بعضی از اقوام اعیون اروپا است و آنرا برای شرق خوب و لازم نمیدانند نه مملکت خودشان بلکه اشاعه آن را در وطن خودشان چندان خوب نمیدانند
ثالثاً تبلیغات این مسلک را هم جایز نشمرده در دایره چند نفری خودشان محدود و مستور نمیدارند و صریحاً نمیگویند. اگر دولت بدانند جلوگیری می کند! اگر راست و دروغ این حرف را هم نفهمیدم ولی اینقدر فهمیدم که مژر تو ذر بول وا از خود نمیدانستند و شبی هم نرام بهمان کرد و چون گفتم چرا ب مجالس بهائی نمیانند گفت: من مأمور دولتم و نمیتوانم در آنگونه مجالس حاضر شوم!

بلی در شبیکه مهمانش بودم شرحی از فضائل شوقي افندی گفت ولی خیلی آهسته و باحتیاط از قبیل ول خرجی او و ... در خاتمه این راهم از روی تعجب گفت « آیا همه بهائیان ایران او را قبول کردند؟ »
خلاصه این بود روحیات بهائیت در لندنی که عیاس افندی آنقدر اظهار خوشنودی از آن کرده و همه جا گفته است در انگلستان روح دیانت هست و در فرانسه نیست. در حال تیکه در فرانسه شخصی مانند مسیو در بفوس بودی وزنش مسیس بارنی دارد و قسمت عمده از مبادی صلح صلبی وزبان عمومی و امثال او داخل در شریعت بهائی کرده یعنی در مشورت و الملاقات شریک و دخل و بالاخره مشرع این قسمت از شریعت بهائی بوده اندولی در لندن بکنفر مانند مسیو در بفوس هم ندارند و بیشیده نماند که در منچستر هم بیش میتوانند مثل لندن موجود است که با آنها هم مفاوضاتی انجام داده و عکس بهائی گرفته ایم ولی عجالة مجال ذکر ش نیست و اگر جلد سومی

تدوین شد بذکر آنهاهم خواهیم رسید (۱) و بالاخره از این عده محدود که در لندن و منچستر نزد کندسته دیگر در تمام خانه انگلیس حرفی از این مذهب نیست و لو بعنوان جمله‌جعوی باشد.

بیچاره شرق و بیچاره تر ایران

راستی این بدبختی و بیچارگیست برای شرق که هر روز یکی از گوشة سزدر آورده خدا و پیغمبر و هرشد و قطب میشود و جمعی را گردخود جمع کرده اولا آنها را از کارهای مفید بازمیدارد و روح لاقیدی و مهملی در کالبدشان میبدهد کاهی بترک دنیا و صحر اگر ذی و گدایی دلالتشان مینهاید کاهی بترک وطن و ترک دوستی وطن دعوتشان میکند و نانیا وقتیکه دسته درست گرد اسباب نفاق و فساد داخله و استفاده خارجه را فراهم میسازد بلی در امریکا اینگونه مذاهب خیلی زیاد پیدا میشود بهقیمه بهائیت در نزد آنها هیچ نیست ولی فرقی که دارد از آنها ضرر مادی و معنوی حاصل نشده و از این مذاهیتی که در شرق پیدا میشود ضرر حاصل میگردد تابدرجه ایکه مثل ایرانی باین فقر باید بول خود را برای بهائی آمریکایی با آن فنا و نروت بفرستد! سبحان الله محل تعجب است که اختراعات همه‌جا برای جلب پولهای خارجیست و کارما بر عکس است جای عبرت است که هنوز در جرائد میخوانیم در فلان مملکت از ممالک اروپا مذهب بطوري محدود و مقید است که کسی حق ندارد مثل مذهب کاتولیک را داشته باشد و برای این مقصد صدها اشخاص راحیس مینمایند اما همینکه نوبت ایران رسید گفته میشود چرا آزادی مذاهب نیست در حالتیکه مذاهب رسمی در ایران از همه جا آزادتر است و تنها مذهب غیر رسمی است که لا یق آزادی نبوده و نیست در تمام ممالک دنیا مستخدمین دولت کسانی هستند با اقلام کسانی مقدمند که امتعان وطنخواهی را داده باشند و پایه ملیت و رسمیت را مستعفکم داشته باشند و یا در مذهب رسمی کشور باشند ولی نوبت بما بیچارگان که رسید اگر بگوئیم باید صاحبان مذاهب مضره خاصه مذهب غیر رسمی مانند بهائی و امثال آن مستخدم ادارات باشند و باید این گونه مردمی که قطعاً بیت‌المال ملت را صرف تبلیغات مضره خود میکنند در ادارات باشند و بالاخره بیت‌المال ملت باید صرف تعمیر ملت شود نه تخریب آن حالا بیینید که چه وسائلی برانگیخته میشود و چه دسته‌های در کار دخالت میکند.

(۱) در جلد سوم ایفا شده.

جواب سؤال مقدر

تقدیر سؤال آینکه شاید گفته شود از من بعماشیه رفته و از عنوان رد مذهبی و مملکی خارج شده حرفهای دیگر بیان می‌آید. جواب اینکه این رویه متناسب است با طریقه مذهبی ایشان چه اساساً امر بهائی از طریقه مذهبی بیرون رفته عناوین خدا و مذهب و اخلاق و عاطفه و ملیت و غیره‌ها را بر طاق نمیان زده و قدم در راههای دیگری نهاده اینست که در کشف دسایس و حیل آن نیز طبیعاً راههای دیگری پیموده می‌شود و چاره نیست جز آنکه خائن و دزد اجتماعی را در همان راهی که قدم می‌زند بگیرم و برم بشناسانیم پس این قصوری نیست از ماباکه عین مقصود است.

مثلث شاعر الله خان علائی و میرزا رحیم ارجمند و احمدخان یزدانی راما خوب می‌شناسیم همان قسم که فرد فرد بهاییان ایران را می‌شناسیم فرقی که بین اینها و آن بیچاره‌های یزدی و سنگسری است اینست که آنها بر اثر بی اطلاعی فربی خورده و بهائیت را مذهب پنداشته اند و باطل راحق انگاشته اند اینست که ما هم کار با اسمی ایشان نداریم و میدانیم چندان ضرری از ایشان متوجه ملت نمی‌شود یعنی ضرر شهان ضرر مذهبی و دوستی و نفاق است و هر وقت بفهمند حقیقتی با آن نیست بر می‌گردد ولی اینکونه اشخاص را که میدانیم تمام مسائل را دانسته اند و بعد از تکمیل اطلاعات بیش از پیش به دامن بهائیت چسبیده ساخت و ساز این حقه بازی را عهده‌دار و حل و عقد این دروغ و خیانت را بدست گرفته عضو بلکه رئیس معافل روحانی (یا شیطانی) می‌شوند و علی الدوام بتنظیم متحد المالهای جملی بر از دروغ مشغولند برای تخدیش اذهان ساده‌لوحان ولایات و کار را بجهات وسانیه اند که اشخاصی که چیز فهمیده و می‌خواهند بار به ثبت را از دوش خود بیاندازند شباهه ایشان را می‌کشانند بمی‌خافل خود و آنها را تهدید می‌کنند البته نمی‌شود از معرفی ایشان صرف نظر کرد بلکه باید گفت ملت حق دارد که از رؤسای مادوقشان تقاضا کند که اینهارا با آن حقوقهای گزارف بلکه باهیچ مقدار از حقوق در ادارات نپذیرید مگر آنکه بهائیت خود را انکار و بی‌علان آن اقرار کند^(۱)

چنانکه جناب آقای آفاسیخ صالح مراغه بعد از هشت سال سیر در

---

۱ - از اینجا دو صفحه که متن من اسامی اشخاص بود بسبب تغیرات این چند ساله حذف شد.

وادی بهائیت و احرار از مقامات مهمه که بکوقت مبلغ بود او اخر منشی م Huffel روحانی مراغه و پس از مطالعه کشف الخیل چون نظائر مندرجات آنرا بچشم خود دیده بود کاملاً بیدار شده حوزه مفسد تکارانه ایشانرا بدروود گفت و اسلامیت خود را اعلام داد و حتی (ایقاظ) ایشان نیز در بعضی از جرائد هر کثر درج شد و حالیکه این شخص داخل شغل رسمی و ادارات دولتی هم نبود پس چه خواهد شد اگر بعضی دیگر هم از حال دور نمی بینون آنده بیکھتر فی خود را ابراز مدارند ؟ و با اینکه هر بهائی که در اداره پست است بکرات خیانت قانونی او را یافته و اطلاع داریم که برای وارد کردن کتب بهائی و از میان بردن کتب ضد بهائی چه قاچاقهایی کردند ایده هم از آن بابت سختی نگفته همین قدر منتظریم همان قسمی که وزیر محترم مالیه که خدا بش پایند دارد بدون ملاحظه چندین تن از آن عناصر . . . را از اداره از زاق اخراج نرمود (ولو به عنوان بود) وزیر محترم پست و تلگراف هم که در واقع حافظ ناموس مملکتندست بعضی از این نفوس را از اداره خود کوشه کنند و یا سند کتبی از ایشان گرفته تبرئه ایشان را علنی فرمایند و ما شخصاً برای نشر آن حاضریم چنانکه در نشر مراسلات دیگران یعنی آنها که در این دو ساله بیدار و بر روحیات بهائی آگاه شده اند مباردت نموده و مینماییم .

اینک یکی از آن اشخاص شیخ صالح مبلغ سابق و میرزا صالح خان هکاس امروز است که از مراغه چندین مراسله با چند قطعه عکس خوش فرستاده و در اینجا یکی از آنها برای نمونه درج میشود . و محض اینکه در تعابق با اصل آن نقطعه اختلاف دیده نشود حتی تاریخ و امضاء والقب هم که پسندیده من نیست باز درج میکنیم طبق العمل بالعمل .

سجاد مراسله میرزا صالح مراغه

۳۰ آذر ۱۳۰۶ طهران حضور مبارک حضرت مستلطاب اجل اکرم عالی و خادم حقیقی عالم انسانی آقا میرزا عبدالحسین خان آینه تقی دام اجلاله مشرف باد .

روحی فدایک پس از تقدیم مراسم ارادت و خاویص معروض بیدارده که چندی قبل در میان حوزه اهل بها بشرح حالات حضر تعالیٰ سابقه و سانیده و نسبت بیوفایی و نقض عهد راشنیدم ولی دائمًا در فکر و خیال غوطه وربودم که خدا باین چه امریست غریب و چه مسئله . ایست بدیع که شخصی چون حضرت

ایشان بدین نوع کناره جوئی نماید و تبری جوید باز بلوح شرق و غرب رجوع کرده (و اخبار قبل الوقوع را در او ح آقامیرزا آقا خان میخواندم و نظریه این بود که آن حضرت حقیقتاً بسب عدم تمکین با مر مطرود شده اید بعد بزیارت مقاله جواب مبالغه بهایی نائل گردیده شرعی از بیانات حضرت خالصی زاده سلمه الله تعالیٰ امعان نموده در ضمن بشارت طبع رسالت کشف العیل را نیز ملاحظه کرده منتظر زیارت کتاب مزبور گردید . اخیراً بواسطه دعاه پرستانها که یك نسخه آورده بودند ملاحظه شد بعد یك شب از اول الى آخر دور نهایت تعجب و تدقیق بیغرضانه تلاوت نمود اگر چه توائم گفت در ذاته دل و جان چندان حلاوتی بخشید که در عرض این هشت سال که در عالم بهایت قدم زده ام همچو حظی نبرده ام ولی با وجود این نظر به راتب دیگر کرده بار در عقیده راسخه خویش استوار ماند در این ضمن بالله نسبت از هزاران طلبیده درین مسافتی قریب بدو ماه بفاطح خالی از ایشان رفته با فکری صاف تفکر نموده و مطالب مذکوده را بظر آورد در این او اخر که هر اجت بوطن مألف شد بزیارت چاپ دویم کشف العیل را رسماً آخری موسوم (بارقه حقیقت) موفق شده (۱) و در عرض چند روز مفصل و تکمیلاً مطالعه نمود (و بزیارت جلد ثانی نیز منتظر است) اهذا خود لازم داشتم که بر عکس فعشهای شخص همدانی (که هیچ ندانند و مثل الغریق بتشبیه بكل العذیش نموده) (۲) بنده تصدیق خود را در حضور مبارک شاعر خدا داشته و مراتب تشکر و امتنان را از این خدمت بعالی انسانیت که از تشریعیه حضرات مفید تر است تقدیم داشته و تقدیس مینمایم و در ضمن محض معروفی خود شرعی عرض مینماید و دستور و کسب بحکم کلیف میطلبم .

(بنده اسهم صالح شفلم عکاسی سجلم اقتصاد از اهل مرااغه و در میان بهائیان شیخ صالح نامقاب بوده در سنه ۱۳۳۹ بتصدیق مزخرفات و ترهات حضرات گول خورده و با ابوی خود کمال بی رعایتی را گذاشته و تبلیغ مینمود بالاخره به ضرب نوشتم و حبس مبتلا گردیده در او اخر سنه مذکوره متواری گردید (ولو حی نیز بافتخار بنده رسید) در تبریز چند روزی اقامت نمود آقامیرزا علی بنکدار تبریزی که شخص عالم و فاضل بود (و اخیراً حضرات

(۱) کتاب آن خانم محترم که ذکر ش گذشت

(۲) تفصیل قضیه همدانی را در تذییل صفحات بعد بخوانید و همچنین قضیه اخبار قبل الوقوع را که در میان دو قوس باعلام تمجیب ذکر شده

را بدرود گفته در میاندوآب بر حمایت ایزدی پیوسته) بندۀ را قادری مذمت نمود و اندرز گفت که بر گردم اطاعت پدر کنم بندۀ بغرض حمل نموده اعتنا نکردم تا قزوین آمده حاجی میرزا موسی خان حکیم باشی را ملاقات کرده بخطاطی مشغول شدم آقاسید اسدالله نیز همانروزها وارد قزوین شد که (تفی تبریزی مردۀ بود) (۱) (وبندۀ نیز شرحی با چشم دیده ام در موقع درج خواهد شد) بندۀ را بعنوان رفیق واستخدام و منشی برداشت (ولی ستم بیست و هشت بود) یعنی مسئله تفی در حق بندۀ مصدقاق پیدا نمیکرده و علاوه عمامه داشتم باری دوباره عودت بازربایجان نموده ضمایر نفوس گوستندان بها را تا يك درجه ملتفت شد که در سیستان بودیم وفات (عبدالبها) واقع شد بعد عودت بقزوین و طهران شد که حضر تعالی حرکت و بعدها عزیمت فرموده بودید يك عکس نیز دارم که روز مشایعت با حاجی امین و امین امین و غیر هم برداشته اید باری سالی در طهران اقامت کرده در حوالی گردش نموده مجدداً با آقای سید اسدالله و صبحی عزیمت قزوین و همدان نموده مدت چهار ماه با بودن آقاسید شهاب فارانی روحیه داده که جوانی هشیار است (۲) و آقا میرزا محمد خان پرتوی بودیم در آنجا نیز پرده از روی بعضی کارها برافتاد (۳) انشاء الله بعنوان تاریخ نگارش خواهد یافت و فروغی مردۀ خر نیز عازم کوی جانانش بود (حالا مردۀ (۴) که رقص مینمود و فضولی میکرد و آقاسید شهاب خوب مقاومت نمود بعد تارشت با پرتوی بر فتنم که آقا سید اسدالله سکته کرده بطریان برگشتم و نوکری (حاجی آقای واهظ) بقول (میرزا اعلی از الله) داشت برداشتم تفصیلی دارم که شرخش موقع دیگر عرض خواهد شد بعد در طهران بمحفل راجع بحر کت خود پیشنهادی داده به

(۱) مقصود سید اسدالله قمی است که از مبلغین مشهور بهائی و معلم اول شوقی افندی بوده واشاره باعمال او خاصه در کاروانسراهای هیئت بزد و اخیراً با تفی ترک در جلد اول کشف العیل موجود است

(۲) از مبلغین برگشته است که مراسله ایشان نیز درج خواهد شد

(۳) مقصود اعمال زنان و دختران بهائی کلیمی همدان است با مبلغین و مسافرین که اندک اشاره در جلد اول شد

(۴) این فروغی دروغی بلکه دوغی است زیرا اهل دوغ آباد خراسان واسمهش میرزا مخدود بود و از مبلغین مشهور حضرات بود که در بزد از شدت بی جیانی و بی جعبایی با زنان اسباب بلوای ۱۳۲۱ را فراهم کرد

آذربایجان آمده ولی تا امروزها در خط بهائیت معروف و در م Huffel روحانی منشی بوده و هستم پس از زیارت تأثیف حضر تعالی چند روز است سر ابا پدر مرتبه و برگشت خود را گفته امروز آقای میرزا حسین آقای مجتبه مراغه سلمه الله بخانه ابوی تشریف خواهند آورده که در تشرف باسلام تدبیری کرده باشیم چون هنوز اعلان انحراف خود را بهایها نداده ام لازم شد که حضور مبارک عرضه دارم که مدارک هرچه لازم است بده است آوردم اگر چه کتب آقا سید اسدالله در تحویل بنده است و چیزهایی دارم که حضرات ندیده اند و علاوه هفتاد تومان بول بمحض رسید خود از میرزا علی اکبر میلانی (محب السلطان) طلبکارم که آقا سید اسدالله داده بود الواح ترکی را چاپ کند بعداً که نشد در موقع حرکت حواله به بنده نموده بنده نیز در اوایل چند فقره بم Huffel نوشتم جواب آمده که خود میلانی جواب خواهد نوشت (۱) بنده نظر بروحانیتی که ذاشتم تعقیب نکرده عموق گذاشتم امروزها مجدداً طلبکاری نموده ام تاچه جواب بر سر در هر حال باید مساعدت فرماید که وجه من بور و خصوصی کردد.

دیگر تقدیم فرموبت خانی را در حضور حضرت آقا خالصی اگر تشریف داشته باشند بفرمایید.

در خاتمه من ذکر میدارد که جلد ثانی کشف العیل را اگر از جمله در آمده باشد ارسال فرماید که چند نفر هم ممکن است اصلاح شود كذلك اگر از کواكب الدرب داشته باشید یک جلد بنده طالیم آدرس محقق خودتان را مین فرماید که من بعد بعرض عرايض مفتخر گردم آدرس بنده مراغه صالح عکاس اقتصاد قربان شما. اگر لازم باشد بنده نیز اطلاعات خود را در مقاله درج بنمایم.

در میان مکاتبات آقا سید اسدالله مکتوبی ارسکار زیارت سواد آن را که دلیل بر عدم بهائیت بودن شما و محقق بودن در همه حال را ثابت مینماید تقدیم داشت گویا راجع بعاجی امین و مرید او است (انتهی)

(۱) الواح ترکی عبارتست از چند صفحه آثار قلم عباس اقبالی که مثل عربیهای پدرش مرکب از ترکی و فارسی است در تمجید چند نفر ترک دهانی و برداخت الفاظی که متضمن هیچگونه معنای نیست و تا کنون محب - السلطان از هرجا توانسته است گوش مردم را بریده و بول گرفته بجهة طبع آنها و آخر آنرا صورت نداده برای اینکه یاطعم مانع شده و نداده است که انتشار این الواح بی مغز موجب رسواهی است.

دروسط سید اسدالله قمی است و از یهین او آقا شیخ صالح مراغه
و از پیارش میرزا موسی خان حکیم باشی قزوینی (۱)

(تذیل)

اولاً قضیه شنیع همدانی که در مکتوب فوق اشاره شده هر چند آقای میرزا صالح تصویع نموده اند ولی چنین میدانم که راجع بحکیم همدانی یهودی نزاد بهتری نمای باشکی از اعضای فامیل او باشد . زیرا دو مراسله با اعضای عوضی و سیاست ترکمانی از همدان هن دسیده است یکی با اعضای نور الدین و دیگر با اعضای شیخعلی عراقی بیک خط و با دو عنوان که بر سر هم جز فخش و هرزگی چیزی در آنها نیست . مثلا در یکی از آن دو مراسله مینویسد که پس از مطالعه کشف العیل فوری رفته بنت و تحقیق کردم و دانستم

---

۱ - برغم اهل بهاء در این موقع که چاپ سیم این کتاب و ششم جلد اول در کار است چنان صالح اقتضاد که خداش خبر دهاد در زنجان بر اثر درستبهای خود بریاست اجراء و گاهی حسابداری ثبت استناد بر قرار و امید ترقی پیشتر هم هست .

که شما حرام زاده هستید و... . امادر مراسله دیگر نوشته است علی الرغم شامن که بشیخعلی عراقی هستیم از مطالعه (کشف العیل) یقین بر حقیقت امر بهائی کرده بهائی شدم و اینک این اشعار را در هجو تو ساخته و میفرستم و گویا بعد گفته اند که این اشعار را نمیتوان بشیخعلی (موهوم) نسبت داد لهذا در ظهر آن ورقه دوباره نوشته است که این اشعار را طفل هشت ساله ساخته است !!

اما بنده پس از مطالعه این دو مراسله احتمانه هر چند دانستم از طرف حکیم... و فامیل اوست ولی خواستم مدرک صحیحی بدهست آورم لذا به وسائل مقتصدیه در مقام تحقیق برآمدم. چه که العمد لله در تمام نقاط وسائلی در دست داریم و تشکیل ضد بهائی هم مثل تشکیلات خودشان یعنی دارای دو وجهه موجود است خلاصه کتبخبر رسید که اشعار و دو مراسله مذکور از همان حکیم حافظ . . است با کمک برادر و بیع متعدد یهودی کاشانی اسعف که نام خود را نور الدین ساخته و برادر بعقوب متعدد است که در کرمانشاه کشته شد .

لهذا مکتوبی نصیحت آمیز باو نوشتم و محض خالی نبودن عربیه چند شعری هم با مضای (شیخ محمد اردبیلی) لغای برایش فرستادم و بفضلة یک‌بهفته از حکیم چهود جواب رسید مبنی بر تعاشی از اینکه آن دو مراسله و اشعار از طرف مانبوده و خبری از آن نداریم !!

در حالتیکه این مراسله سوم ثابت کرد که آنها از او بوده زیرا اینهم عیناً بهمان خط نوشته شده واگر این جواب را نوشته بود راه انکار بهتر برایش باز بود ولی چون حضرات خودشان ممیز نیستند کمان دارند که همه کس مانند خودشان خط و کلام و حق و باطل و سایر شئون اجتماعی و عقلانی را از هم تمیز نداده هر شتر گاو پلنگی را مانند مذهب مورد قبول خود قرار خواهد داد .

مجملادر جوابش نوشتم عذر شمارا به قاد اینکه (العذر عندي كرام الناس مقبول) هیچ‌پیرم و محض حفظ شخص و آبروی شما اشعار را هم انتشار نمی‌دهم ولی بدانید که خط اخیر هم با همان قام نوشته شده است که آن در مراسله قبل نگارش یافته بودا کنون از مراسله آقامیرزا صالح معلوم میشود که آن دشنامهای بسیار و قیچ که هیچ‌ارا ذلی هم بدان قلم بدان نمی‌آلاید متعدد المali بوده است که به بسیاری از نقاط رفته است در این صورت ماقع داشتیم که عیناً

اشعار آن یهودی را که از بُوی بدش معلوم می‌شود^۱ که از قریحة یهودی سرزده است با مراسلاتش بضمیمه جوابهای آبدار شیخ محمد اردبیلی در ت و نشر نهائیم ولی باز هم عصمت قلمی را از دست نداده فقط برای اینکه پک روزی اگر حضرات بخواهند منکر شوند نتوانند می‌گوئیم اشعار آن یهودی چنین شروع می‌شود.

دارم حکایت از شخص تفتی
عبدالحسین است اولاد مفتی
واشعار اردبیلی در جواب او چنین شروع می‌شود.

ای صبا رو بجانبه همدان پس برون آرنامه از چمدان
آری من میدانم که اینها دستوراتی است از مرکز و حتی آثار قلم خودشوقی هم دیده‌ایم از مشتقات جعلی و جعلی شیرین زبانی کرده است ولی تند کرمیده‌هم که از بُس این مکروبهای عالم اجتماع درزیر پرده در هجوهر کس حتی نسبت به مقامات عالیه و مقدسه روحانیه و جسمانیه اشعار و منشآت مزخرف که حتی از اعلاف ادبی هم بر کنار و چون کلامات اراده‌لین گندرو بازار است ساخته اند و کسی پیدا نشده است که آنها را از پرده بیرون آورد و در معرض نمایش عمومی گذارد تا مردم بفهمند که این صلح‌جویان قرن بیستم و مهدی‌بین و مریبان لا بشر - دارای چه اخلاقی هستند اینست که آنها جری و جسور شده این رویه را امتداد داده اند و انشاع الله بنده در صددم که تمام اشعاری که از چهار سال قبل باین‌طرف از شعرای مهم‌گوئی از قبیل فرات بهائی و امثاله صادر شده یا بعضی قطعات که در جواب ایشان از قریحة آتنی و بعضی دیگر از شعر ایشان قوامی ووسام و امثاله‌ها صادر شده در مجموعه طبع و نشر نمایم (۱) باری در مقابل قومی که این است نمونه ادب و معارف ایشان و با وجود این‌مه خوف و ترس که دارند این‌طور بجای پرداخت نکات علمی و جوابهای متین بفعاشی بین قلم فراسائی مینمایند باید اهل علم و ادب انتظار برند که بیش از این نزاکت بکار رود و در کشف حال و مقال ایشان ادیبانه سخن گفته شود زیرا هر کس را لیاقتی است و هر قومی را حوصله و مطاقتی . ولی این بشارتی است برای مسلمین که بساط بهائیت بطوری خالی از اهل علم و قلم شده که زمام خامه را بدست اشخاصی مثل حکیم رحیم واسع یهودی و امثال او داده‌اند زیرا میرزا محمود زرقانی که در جلد اول

۱ - فقط قسمتی از آن اشعار در کتاب ایقاط آفای اقتصاد درج و از باقی صرف نظر شد.

ذکر ش گذشت دو ماه قبل در وفات هرش سیری گشت و سید مهدی گلباگانی خواهرزاده میرزا ابوالفضل هم با اینکه من میدانم عقیده مند باین منصب نبود و فقط مزدور بود شنیده ام در حق آباد مرحوم شده فروغی دروغی هم مرده است بهادر شیرازی هم خوب میدانمچه خبر است و امیدوارم خود را کنار کشیده باشد نویسنده دیگری هم ندارند اینست که نوبت بهودیها رسیده است و اگر چه شنیده ام یعنی از مصر در این هفته بمن نوشته اند که شوقی افتاده است یکنفر نویسنده را از مصر برده اند و آن (بنده خدا) را (دازی) یاراضی کرده است که به نگارش جوابی بر کشف العیل پردازد یعنی هر مسئله را که محفل حیفا جمل کرد او انشا نماید و باز برای تخدیش اذهان و نگهداری گوستفاده حیله های تازه را اختراع و منتشر کنند ولی گمان ندارم آن شخص راضی شود باین کار و اگر راضی شد سابقه حالت در نزد ماست و خواهیم نگاشت بعون الله تعالی عجالة قصاص قبل از جنایت جایز نیست و آن شخص هم هیچگاه در بساط حضرات نبوده بلکه هم مدتی در مصر خصوصیت میورزید و خلاصه اینکه بهیچوجه خبری از عالم بهایت ندارد و اگر خبری نگاردلو و بامضای عوضی جمل والقالست وبالآخره مزدور است و المامور معدوز عجالة (این زمان بگذار تا وقت دگر) ثانیاً - راجع باخبر قبل الوعوه ؟ که در مراسله آقامیرزا صالح اشاره شده اینست میرزا عزیز رخان ورقارا عبدالبها و عده داده بود که دختر را بتومیدهم واو از هر جا مسکن بود ثروتی مشروع یانام شروع تحصیل کرده خود را لابق مقام دامادی افتادی درده چندین سفر بعکا و حیفا رفت و در هر سفری عندری آوردند واورا مایوس کردند تا آنکه آن دختر را (منور خانم) بیمیرزا احمدیزدی دادند که ژنرال قونول پرتسیعید بود واورا باین وصلت امیدها و حضرات رانیز طمع ها بود که هر دو کاملا بجهاتی ترسیده و نتیجه حاصل نگردیده اما میرزا عزیز رخان را چشم آز که اکن باز بود و پس از نه میسی از وصال منور خانم سی و بیست و دنیان طمع بجهمال روح انگیز خانم هفده ساله کویید (یعنی خواهر شوقی افتادی که در عکس کروی عائله هیاس افتادی در جلد اول درج شد) و چون افتادی رسمش نبود حتی المقدور کسی را از خود دور و مهجو داشت لذا چندین سال هم اورا بر سر این دختر معطل ساخت و بو عده های غیر منجر برداخت تا سال آخر عمر افتادی که ورقا زاده باز سفری بخارجه کرده اول در اروپا بصلاح حمله خود برداخت و چون اطمینان یافت بکوی معبوب یا محبوبه شناخت و

افندی خاتم را لجاء داد که یکی دو سه روز در سفر با او همدم باشد قضا را داد
 آن معاشرت‌های شبانه و روزانه حمله و رفاقت از این عشق اعاده شد دختر
 که اساساً هم مایل با نبود این را بهانه کرده از مصیر بعد خوبش نوشت که
 ورقا زاده مريض است و بالاخره جواب نوميدی را گوشزدش کردند و با او با
 حالت یاس و افسردگی با بران برگشت وطبعاً چنین کسی اگرچوهر ايمان با
 بلاهت هم باشد متزلزل با آگاه میشود . و با بقول خودشان در امتحان می
 افتد : چنانکه گويند اعراض و اعتراض سید مهدی اسم الله (۱) هم ینی براین
 بوده که دختر افندی را برای پرسش خواسته و نداده اند و باين واسطه از
 اين آئین برگشته وردیه نوشته است وهمچشم شاعر الله پسر میرزا محمدعلی^۱
 بهارا میگفتند طبع در یکی از دختر عموهای خود داشته و باونداده اند
 در حالیکه من بر عکس این از اشخاص صحيح القول که از تبعه عباس افندی
 هم بودند شنیدم که حضرات میخواستند دختر بشاعر الله بدهند و او قبول نکرده
 پا میریکا رفت ورن غربی یا متوجهای امریکائی را برای خود مناسبتر دید
 و باين واسطه افندی او را غصب کرد و نسبت نقض یابی دینه، با ودادو گویا این
 صحیح تر باشد زیرا شاعر الله فوق العاده خوشکل است و سرمایه گذرانش در
 امریکا همین جمال و خوشگلی اوست و شوقي افندی هم دائم در تلاش است که
 برای تأمین معاش سرمایه جمال را بکاربرد و دختر ملیونری از ازو باگیرد
 ولی هنوز موفق نشده است زیرا نه جمالش بپایه شاعر الله میرسد و نه قناعتیش
 در درجات متوسط پایند میگذرد خلاصه حرفهای دیگری هم راجع بشاعر الله و
 دختر عموهش زده اند که بهتر است ناگفته بماند چه که این حرفها نسبت بآن
 خاندان عصمت! احرفهای تازه نیست ولی مردم گمان خواهند کرد که ما قصد
 بد گوئی داریم پس (این سخن ناگفته هاند بهتر است) و نیز یکی از داماد
 های میرزا جلال اصفهانی هم چون پدر و هش در این راه گشته بودند
 افندی دخترش را با وعده داد و بعد پیشیمان شد و چند دفعه خواست او را جواب
 کند ولی از اعراض او اندیشناک شد و ها قبیت دختر را با داد . خلاصه چون
 افندی در امثال این قضایا و رزیده شده و خبر هم از باطن کار خود داشت . پس
 از حرکت ورقا زاده باحال نومیدی فوق العاده نگران بود که شاید او بر

(۱) عکس سید مهدی در مجمع بایهای ادرنه که عباس افندی هم نشسته
 است موجود است و بعضی مقالات ردیه اش را مددیر مهتم جور داده اند
 شاید وقتی نشر شود .

گردد و اهراس او اسباب خرایی باشد و او هم حرفه‌ای در عرض راه زده بود و خبرش با بران رسید ولدی‌الورود به طهران هم خویش را از اهل بهای کنار گرفت و کمتر معاشرت میکرد و همه بهایان طهران و عکاو مصریقین داشتند که او دیگر در این بساط نخواهد ماند این بود که افندی حسب‌العمل که در این‌گونه موارد روی قلم را بجهاتی دیگر میکرد و بلطفهای عمومی حرفه‌ای گوشزد اتباعش می‌نمود خامه و حی یا واهی بروکشید و خطاباتی با جهای شرق و غرب نمود که امتحان شدید است و یوفایانی در کمیشند که تیشه بر ریشه امر زند و غرض ورزی نمایند . . الخ

این لوح درین بهایان همه‌انداخت و زمزمه بلند ساخت و نظریات ایشان را تأیید کرد که حتی مشار یا این اشارات ورقا زاده است لا غير ولی چون مصرح نبود جرئت نداشتند که واضحها بگویند و تنفر سری خود را اظهار کنند از آن طرف ورقا زاده ترسیده چه که افندی جور غریبی گوسفندان خود را تریست کرده بود و هر شخص بصیری میداند که نوع تریست او تریست سیاسی است نه روحانی زیرا در همه‌جا مینوشت و میگفت که با دوست و دشمن صلح‌جو و مهربان باشید ولی عملا با مخالفین داخلی خود بشدتی عداوت میورزید که بهر قسمی ممکن بود در صدد اعدامش بر می‌آمد . واگر کار دیگر ممکن نبود بلطفهای العیل اورا مورد حمله و شاخ زدن گوسفندان دیگر خود قرار میداد که بطوری اورا هو کنند که نه در میان خودشان آبروئی داشته باشد نه در جامعه اسلامی و از این بود که اگر کسی پرده اش میدرید و راه بعایی نداشت پرستانه‌ها بناء میبرد . چنان‌که اخیر امیرزاده احسن صادق زاده که از مبلغین حضرات بود در اسلامبول از بهایان برگشت و برگشتن اورا یقین دارد ولی میگویند پرستانشان شده و این را هنوز یقین نگردد ام اکنون مناسب است اورا در این عکس بشناسید و برویم بر سر مطلب لوح شرق و غرب ورقا زاده و عجب است که افندی عو و زادگان خود را (پسرهای از ل) شماتت میکند که (یکی خادم کلیسا شده و دیگری همدم ترسا یکی وقف شرایخانه و دیگری خادم بتحانه) در حال نیکه این منحصر بعموزادگانش نیست و از فامیل خودش هم هر کدام بارو با او امیریکا رفته‌ند جز خدمت بتحانه و تولیت شرایخانه کاری ندارند . الساعه آنچه را من میشناسم بیش از پنجاه نفرند که از بهائیت گریخته و بدایمن مسیحیت آویخته اند و بر روی همین اصل بود که آواره را هم قیاس بر

آن جوان که در جوار آواره نشسته است هیر زا خود صادق زاده
تبریزی است در اسلامبول و شخص ایستاده خود عکس آن

(۱)

آنها کرده خود بخود انتشار میدادند که او با پرستانهای متعدد است و حال آنکه تنها کسی که در مدت هشتاد سال موفق شده است که از این بساط بگریزد و بکسی نیاویزد و مقدم بر نفس خود و متکل بر خدای خویش باشد آواره بوده است و هر کس که بعذار آواره بباید و باو اقتدا نماید والا تا او این در رانگشود متفربین از بهائیت بالازلی میشدند یا نافض یا پرستان یا متواری در بلدان و مجهول التکلیف و این منتها آرزوی حضرات بود که کسی به اسلام بر نگردد و گوش بازی برای سخنان خود نیابد.

۱ - لکه‌ها که در هر کس است هنر مرتضی گراورساز تبریز است که در مصر باما در مخالفت با بهائی هم‌صدا بود و چون با ایران آمد بلکه ذن بیوه و چند دیال سرمایه مجدد او را بهائی کرد و این هنر را در عدکس ما بگار برد :